LAHOLMS TIDNING

N:R 12. ARG. 25. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. MÅNDAGEN DEN 16 JANUARI 1956 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

FÖRHÖR med föraren av olyckståget IDAG?

Läkare chockskadad av svårt hjälparbete

KOPPARBERG (TT)

Vid en presskonferens vid 21-tiden på söndagen lämnade maskiningenjör Sture Nortorp och järnvägsinspektör Einar Fredriksson, Stockholm, en del upplysningar om de undersökningar som gjorts under söndagen och som omfattat huvudsakligen materiella undersökningar på det förolyckade malmtågets lok och vagnar. Det är omöjligt att ge ett slutgiltigt utlåtande innan man kunnat höra lokföraren Albert Andersson, som alltjämt är alltför svårt chockad för att läkaren skall kunna tillåta något förhör.

Söndagens undersökningar gällde säkerhetsanordningarna på loket för att konstatera om dessa var i ordning. Undersökningen har också gällt de vagnar, som står uppställda i Ställdalen. Man har kunnat konstatera att blocken på bromsarna går att dra till, ehuru man inte kunnat mäta bromskraften. Några materiella fel, som kan ha orsakat eller varit bidragande orsak till katastrofen har man inte funnit. Det framhölls dock att det inte får betraktas som uteslutet, att sådana materiella fel kunnat föreligga.

6 vagnar OBROMSADE

Söndagens utredning har varit som att lägga ett pussel, där just det som lokföraren har att säga är de bitar som fattas och som är nödvändiga för att få en klar uppfattning om vad som orsakat katastrofen. Det är ännu inte möjligt att säga i vilken riktning utredningen pekar, och det finns en hel del motsägande uppgifter.

Vad beträffar vagnarnas bromskraft meddelades att sex vagnar i följd i olyckståget var obromsade, vilket dock inte kan betecknas som exceptionellt och inte strider mot bestämmelserna. Enligt dessa skall ett genomgående bromssystem finnas i ett tågsätt så att ett visst antal vagnar, beroende på tågets längd, skall ha bromsförmåga.

Järnvägsinspektör Einar Fredriksson erinrade som svar på en fråga, om det tidigare förekommit olyckor då tåg har skenat, om den olycka som skedde vid Saltsjöbaden för ett antal år sedan. Utredningen av denna olycka klarlade vad som inträffat och det visade sig då att något materialfel inte förelegat.

Vad beträffar kompressorfelet uppgav maskiningenjör Nortorp, att detta inte direkt har med bromsförmågan att göra. Felet har, enligt vad som framkommit, blivit avhjälpt genom reparatör Westerdahls ingripande. Om kompressorn under gång kommer ur funktion bortfaller inte bromsförmågan genast. När felet inträffade vid Silverhöjden var det lokföraren som bromsade tåget.

Efter reparationen av kompressorn skulle enligt reglementet ett bromsprov ha utförts för att kontrollera, att bromsklaffarna slöt till ordentligt. Om detta prov verkligen blev utfört är ännu inte känt.

Läkare chockad

Den ryskfödda kvinnliga läkaren, Tatjana von Lichtenfeldt, som först fick ta hand om de skadade vid katastrofen, är nu sängliggande på grund av den chock hon fått av sina upplevelser och på grund av den oerhörda forceringen av arbetet vid sjukstugan i Kopparberg.

Doktor Yngve Skogsberg, som var sjukskriven och som hon vikarierade för, har återinträtt i tjänst. Han ingrep och deltog i arbetet på sjukstugan omedelbart efter katastrofen.

Svart med folk vid olycksplatsen

Söndagen har använts till tekniska undersökningar av lok och vagnar i olyckståget, dels i Kopparberg och dels i Ställdalen. På lokstationen i Kopparberg undersöktes under ledning av järnvägsinspektör Einar Fredriksson från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i Stockholm olyckslokets maskineri. Därefter företogs omfattande undersökningar på Ställdalens bangård, varvid ett lok kopplades till olyckslokets malmvagnar för att undersöka hur varje enskild vagn reagerade.

Vid olycksplatsen var under hela söndagen en trafik, som torde sakna motstycke i orten. Bilköerna har överskridit en km. kring olycksplatsen och efter den berörda bansträckan var det fullkomligt svart med folk och trafikstopp har rått på vägen.

Banvallen kring olycksplatsen kommer på måndagen att töas upp med ånga för att järnvägsexperterna och polisen skall bli i tillfälle att detaljgranska marken och söka finna föremål som kan bidra till klarläggande av katastrofsaken. Platsen finkammas också för uppsamling av de omkomnas tillhörigheter.

Olyckan kan ha berott på att bromsventilerna hakat upp sig så att bromsarna ej fått det tryck som varit nödvändigt, uppger trafikexperter. Med den maskinbroms, som finns i loket, har man inga möjligheter att stoppa tågsättet.

Malmtåget rusade förbi Ställdalens station i 100 km:s fart, som minuten innan larmats av tågklareraren vid Ställbergs station. Enligt tidtabellen skulle ett plogtåg ha lämnat stationen just då malmtåget rusade förbi.

Gemensam jordfästning

— Man har för avsikt att försöka få till stånd gemensamma begravningsdagar för varje ort för katastrofens offer, upplyser prosten K. G. Blomquist i Kopparberg. För de 11 ungdomarna från Ställdalen blir det gemensam jordfästning i Kopparbergs kyrka nästa söndag. Biskop John Cullberg, samskolans eforus, blir officiant med assistens av stiftets ungdomspräst och prosten Blomquist.

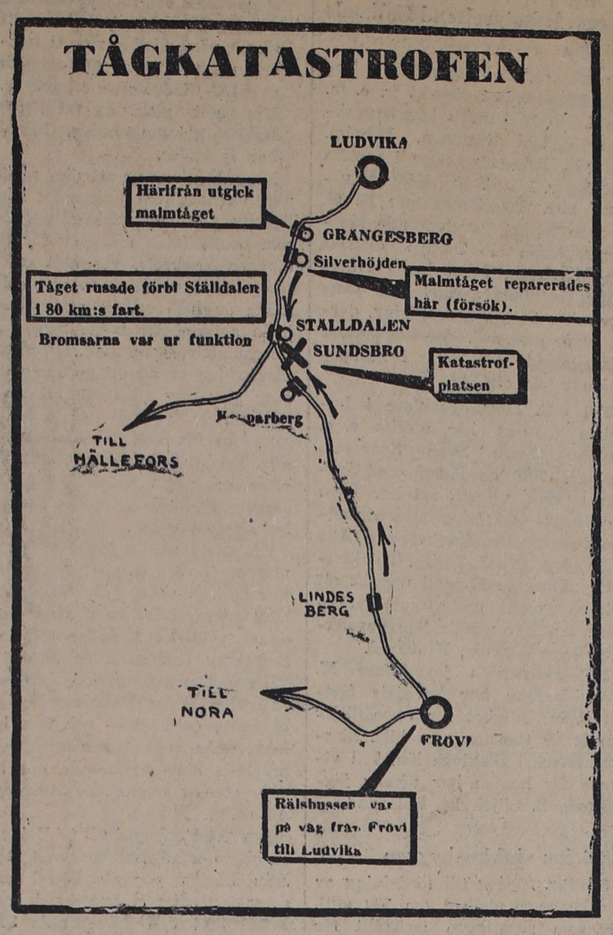

OLYCKSBUSSEN GJORD AV TRÄ

— Vi står ännu helt frågande inför orsaken till den fruktansvärda olyckan, framhåller trafikchefen Lars Granfeldt i TGOJ. Vi gör och skall göra allt vi kan för att utröna det fel som måste ha förelegat och vi skall också i mån av förmåga hjälpa dem som drabbats av katastrofen. En teknisk omständighet som måhända dragit till att olyckan fått så stor omfattning är att rälsbussen var av äldre typ med träkonstruktioner.

Däremot anses det inte att det faktum medverkat till olyckan, att man i avvaktar på ett ställverk för Ställdalens nya bangård, som i stort sett blev färdig efter flyttning i höstas, t. v. får lägga om växlarna vid stationen för hand.

För att lägga om en växel från ett modernt ställverk sedan körsignal givits åt ett tåg fordras enligt överingenjör Åke Karlström vid TGOJ att man åtadkommer en nödutlösning. Det kan ta upp till fem minuter för att få till stånd en sådan, och i ett dylikt fall hade man liksom nu tyvärr skedde kommit för sent för att få det framrusande tåget att bromsa och stanna.

Samtliga identifierade

Samliga offer för tågkatastrofen har nu kunnat identifieras. De tre som identifierades på lördagen är 16-åriga köksbiträdet Gunvor Gustavson, Ställdalen, 15-åriga skolflickan Gunnel Bergström, Ställberg, som närmast sörjes av föräldrar och liten syster, samt fabriksarbetaren 33-årige Karl Gösta Jansson från Gävle. Han var gift och hade tre minderåriga barn. Jansson arbetade tillfälligt i Lindesberg och var nu på hemväg.

Förhandlarna fortsätter i dag

Förhandlingarna på söndagen mellan LO och TCO å ena sidan och SAF å den andra inför medlingskommissionen pågick ännu kl 22,15.

Förhandlingarna pågick till sent på kvällen och fortsätter kl 10 på måndagen.

SJ-radio för dyrt

Varför inte radio på tågen? Då skulle kanske både Kungsbackaolyckan och Ställdalenkatastrofen kunnat undvikas.

— Nog har vi varit inne på tanken med radio säger övering. Åke Karsberg på SJ. Vi har t. o. m. gjort en del prov. Men det skulle bli kolossala kostnader.

Investeringskostnaden för SJ:s 14,000 km. järnväg kan beräknas till tvåsiffriga antal miljoner och underhållskostnaderna skulle bli mycket dryga. Orsaken till de höga kostnaderan är att vi på grund av störningarna från kontaktledningarna måste köra med mycket korta våglängder, 2 meter och därunder, varvid vågspridningsområdet skulle begränsas av horisonten. Vi skulle alltså få lägga stationerna mycket tätt och få ett komplicerat system.

För närvarande anser vi att de pengar som ett radiosystem skulle kosta, kan användas bättre på säkerhetsanordningar av annat slag. Men om tekniken kommer längre så kan det åter bli aktuellt att ta upp frågan om radio.

15-årig elev överföll lärare

GÄVLE (TT)

I en skola i Sandviken blev en lärare på lördagen och slagen i golvet av en tillrättavisad 15-årig elev. Man tror att händelsen har samband med en i samhället livligt diskuterad film, som skildrar gangsterfasoner i en skola.

Läraren, en ung man, ingrep då pojken slogs med två andra elever i en korridor. När läraren sedan skulle sätta på sig rocken och armarna var låsta passade pojken på att slå till honom så att läppen spräckte och han störtade i golvet.

Brandskadorna ökade med 25 proc. år 1955

STOCKHOLM (TT)

Fjolårets brandskadeförluster på drygt 125 milj. kr innebär en ökning med inte mindre än 25 proc. jämfört med 1954, konstaterar Svenska brandskyddsföreningen.

Enligt de preliminära beräkningarna faller ca 46 proc. av brandskadorna på industribränder. Av återstående 54 procent, som hänförs till s. k. civilbränder, utgörs ungefär en tredjedel av skadorna på lantgårdar.

Jordbrukskritik i femårsplanen

MOSKVA: För första gången erkänner den ryska regeringen offentligt, att den just fullbordade femårsplanen inte uppfyllts när det gäller jordbruket. Detta skedde på söndagen, då den nya femårsplanen offentliggjordes. Den innebär en enorm ökning av den totala industriella produktionen.

Den tunga industrins produktion avses öka 70 procent och den lättare med 60.

Atomkraftsverksbyggeu blir föremål för stora utbyggnader.

Byggnadsindustrin får sin kapacitet utökad med 52 procent, järnvägarna 34 procent, handelsflottan 40 procent, flodtransporten 35 procent och jordbruket 70 procent.

För de kollektiva jordbruken höjs produktionen 100 procent.

Direktiven innebär bl. a. att elkraftsproduktionen ökar med 88 procent, eller nära hälften av det mål på 700 miljoner kilowattimmar som man räknar med att nå 1970.

När det gäller skolväsendet kommer man att öka på den allmänna utbildningen från nuvarande sjuårskurser till 10 år.

Sjukhusens intagningskapacitet skall utökas med 280 procent och den medicinska industrin fördubblas på fem år.

Regeringen hävdar "den absoluta nödvändigheten" av att förbättra och utvidga bostadsbyggnationen med det dubbla, jämfört med närmast föregående femårsplan. Detta skall möjliggöras med hjälp av en kraftig standardisering och en allmän sänkning av råmaterialkostnaderna.

Huvudproblemet med den sjätte femårsplanen är att med successiva ökningar utveckla den nationella ekonomin på grundval av den tunga industrin och jordbruket, samt på arbetsproduktiviteten — allt till gagn för folket, kommenterar regeringen, som för första gången offentligt erkänner att den just fullbordade femårsplanen inte uppfyllts när det gäller jordbruket.

Jordbrukets ledning har fått särskilda påminnelser om att vårda punden bättre än hittills.

Sovjetunionen kommer att söka utvidga handeln med andra länder till ömsesidig nytta, säger Pravda.

Hebergspojke knivmördad i New York

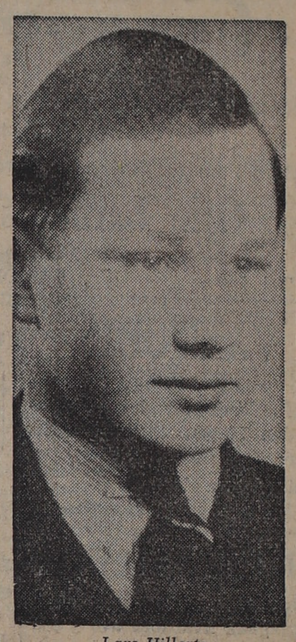

Lars Hillertz

32-arige Lars Hillertz, bördig från Heberg, blev natten till fredagen på det mest bestialiska sätt mördad i New York.

Hillertz var anställd som vaktmästare vid Sjömansunionen och befann sig på tillfälligt besök i New York. Här uppsökte han en bar, där han kom i bråk med sin baneman, vilken senare stack ned honom.

New Yorkpolisen har anhållit en man såsom skäligen misstänkt för mordet. Svenska utrikesdepartementets generalkonsulat bevakar historien, men kunde sent på söndagskvällen inte lämna några närmare uppgifter om, hur det hela gått till.

Två biltjuvar körde på dam kvaddade bilen

STOCKHOLM (TT).

En dramatisk polisjakt efter två ungdomar i en stulen bil ändades kl 18,15 på söndagen med att de förföljda kvaddade "sitt" fordon vid Slottsbacken. Dessförinnan hade de under sin vilka framfart kört på en kvinna på Österlånggatan och varit nära att köra över en polis på Folikungagatan. Ett halvt dussin radiobilar deltog i jakten. som gick genom Söder och Gamla stan.

Bilen, en vagn av mindre modell, hade stulits i Tyresö.

Ungdomarna fortsatte sin färd utan att ta notis om den skadade kvinnan. Vid Slottsbacken ändades deras framfart genom att bilen kvaddades i en uppgrävd grop intill Televerkets byggnad.

Två hamnarbetare såg ynglingarna springa ur bilen och lyckades få tag i den ene av dem och överlämna honom till polispatrullerna. Den andre ynglingen försvann och var ännu sent på söndagskvällen på fri fot. Den gripne, en 16-åring, fördes till kriminalen, men förnekade ihärdigt att han befunnit sig i den stulna bilen.

Mollet vill ha nytt SNABBKABINETT

— Den nya franska regeringen bör ha ett inre kabinett på nio eller tio man för att regeringsarbetet skall bli så effektivt som möjligt, framhöll socialistpartiets generalsekreterare Guy Mollet vid de fortsatta förhandlingarna på söndagen på partiets rikskongress.

Ett dylikt arrangemang vore önskvärt för att man skall kunna fatta snabba beslut, sade Mollet, som tillade att minstrarna vid sin sida bör ha statssekreterare, helst så få som möjligt.

Mollet uppmanade partiet att fortsätta sitt stöd åt förslaget om en regering, bildad av republikanska fronten (en valkoalition mellan socialisterna och den radikala grupp, som står under ledning av förre konseljpresidant Mendes-France).

Mollet kritiserade i fortsättningen den avgående Faureregeringen och anklagade den för att med berått mod ha främjat kommunismens sak och omedvetet ha banat väg för poujadismen genom att kräva val i enlighet med den gamla vallagen.

Mollet, som manade sitt parti att inte ha något samröre med kommunisterna, ansåg att den nya regeringens första uppgift måste bli effektiva åtgärder för att stilla orin i Algeriet. Han uppskisserade ett administrativt reformprogram, där algererna själva skulle få spela en viktigare roll än förut inom den lokala förvaltningen. Han tillade att de franska intressena i Algeriet givetvis bör ges ordentligt skydd.

Beträffande åtgärder på hemmafronten underströk Mollet behovet av val- och skattereformer. I internationellt avseende ansåg Mollet att nedrustningsförhandlingar bör komma i första hand, och vidare vore det önskvärt att man fick till stånd en kollektiv europeisk plan för användning av atomkraft.

Sträng som TV-stjärna:

Stor efterfrågan på telefoner kan väl anses motivera höjning

- Är varan så attraktiv så motiverar väl detta en avgiftshöjning menade finansminister Gunnar Sträng, när han på södage debuterade som TV-stjärna. Svaret gavs på en fråga av riksdagsman Gunnar Helén (fp), som efterlyste statsrådets mening om inte statens beslut att, när tusentals människor köar för att få telefon, passa på att höja avgiften till 300 kr, var detsamma som att göra telefoninnehav till ett privilegium. Övriga intervjuvare var chefredaktörerna Paul Björk (s) och T. G. Wickbom (h).

Bland frågor och svar kan nämnas hr Heléns undran om tvångssparandet fanns inbakat i statsverkspropositionen, något som statsrådet förnekade.

Statsrådet menade, att det kan ha sina sidor att byta statsrådsstol så där relativt snabbt, men att man inte får ha för stora anspråk. Man får hugga i och göra sitt bästa på den plats där man placeras och hittills, ansåg statsrådet, har det gått rätt bra. Med en illmarig blick tillfogade han:

— Med den blygsamhet som kännetecknar bl. a. undertecknad vill jag framhålla, att jag är väl medveten om att jag ännu har mycket att lära i det här gebitet.

Skattesänkningen

Redaktör Björk förde in diskussionen på den förebådade skattesänkningen genom att fråga om en sådan var tillrådlig nu med tanke puå att man möter krav och rop på högre statsanslag från snart sagt alla fronter och samhällsområden. Statsrådets svar blev, att en skattesänkning är nödvändig för de breda inkomsttagarnas folkgrupper. Det gäller bara att utforma skattesänkningen så att den kommer de lägre inkomsttagarna till godo i första hand. Skattesänkningen torde tyvärr inte nämnvärt öka det personliga sparandet, replikerade statsrådet på en fråga från hr Helén.

Denne förutsatte att ett ökat personligt sparande var ofrånkomligt och undrade, om regeringen inte skulle tillgripa andra medel härför om skattesänkningen visade sig otillfredsställande. Finansministern ville inte ge ett konkret svar utan hänvisade till att ingen kan förutse vad som kan tillstöta i framtiden.

Utredning om barnbidragen

Frågan om barnbidragen drogs upp av hr Björk, som ansåg att barnfamiljerna borde kommit med bland de grupper som fått höjda bidrag. Han pekade på att bl. a. folkpensionärerna två gånger fått kompensation för dyrare tider i form av bidragshöjning medan barnbidragen fortfarande utgår med de belopp, som fastställdes 1947. Ett återställande av jämviksten skulle nu fordra 80 proc. höjning av barnbidragen, sade hr Björk och framförde sin mening, att en höjning av dessa bidrag skulle gagna flerbarnsfamiljerna mer än en allmän skattesänkning.

Statsrådet Sträng svarade, att det redan för ett år sedan stod klart för regeringen att något måste göras på detta område och att en kommitté tillsattes för att utreda frågan. Kommitténs resultat ligger nu på regeringens bord och skall i sinom tid behandlas av regering och riksdag, men innan man kommer så långt måste utredningsresultatet först gås igenom noggrant.

Snö

Svag till måttlig växlande vind Övervägande mulet och troligen snö eller regnblandad snö flerstädes. Oförändrad temperatur eller något mildare.

Allmänna utsikter för tisdagen: Växlande vind. Flerstädes nederbörd. Ingen större temperaturförändring.

Kattegatt: Lätt till god sydvästlig eller västlig bris och nederbörd. Fram på dagen bris mellan väst och nordväst som ökar till delvis styv kuling samt byar av regn eller snö.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör: STIG HELLMAN
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktörens bost. .. 579
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299
Kamrer J. Janssons bostad 199
Annonspriser fr. 1 jan. 1956:
Före text 31 öre pr mm.
Textsida 33 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 35 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 26 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
Annonser placeras ej på första sidan.

För allt kärleksfullt deltagande vid vår älskade broders

Karl Anton Johansson

bortgång samt för alla vackra blommor vid hans bår får vi till släkt och vänner, framföra vårt varma tack.

SYSKONEN.

Ett hjärtligt tack

till Laholms Landsförsamlings Rödakorskrets och Frivilliga hjälpföreningen för de gåvor jag fått mottaga.

Anna Hansson.

Hishults nya skola

inviges torsdagen den 26 januari kl. 15. Allmänheten inbjudes att närvara samt att efter invigningen dricka kaffe.

Hishults kommun.

LAHOLMS IDROTTSFÖRENING

Årsmöte

lördagen 28/1 kl. 18.00 å Stadshotellet. Motioner o. ev. avsägelser inlämnas senast 20/1.

Efter årsmötet samkväm med dans.

Anmälan till supé eller kaffe göres till Cykelcentrum eller resp. sektion senast 25/1.

Ränneslövs SLKF-avd.

håller ÅRSMÖTE i Solbacken torsd. den 19 jan. kl. 14.

Styrelsen.

GYMNASTIK

LIF:s gymnastik börjar den 17/1 enligt följande schema:

Kvinnliga junioravd. fred. kl. 18, manliga junioravd. tisd. kl. 18.

Kvinnliga avd. tisd. och fred. kl. 20, manliga avd. tisd. o. fred. kl. 19.

Manliga oldboys onsdagar 19—20.

Kvinnliga motionsavd. onsd. kl. 20.

Lokal: Folkskolans gymnastiksal.

Gymnastiksektionen.

VÅXTORPS BOIS

avhåller ÅRSMÖTE i banklokalen sönd. den 22 jan. kl. 13.

Styrelsen.

Medlemsfest

Våxtorps BOIS anordnar sin sedvanliga medlemsfest i Våxtorps Bygdegård fredagen den 27 jan. kl. 19.00. Anmälning senast tisdagen den 21 jan. pr tel. 98 a och 28, Våxtorp.

VÄLKOMNA!

Dragningslista

över dragning med Bordtennisklubben Serves, Laholm, Varulotteri 1955. Dragningen förrättades på polisstationen i Laholm lördagen den 14 januari 1956. Vinsterna kan avhämtas hos Henpers, Laholm, fr. o. m. onsdagen den 18 januari 1956.

Vinstnr	Lottnr	Vinstnr	Lottnr
1	89	3	356
2	103	4	324
5	374		

Laholm den 15 januari 1956.

Kontrollant
Lars Lindgren

Medlemmarna

i Hallands Läns Linodlareförening u. p. a. kallas härmed till extra föreningsstämma torsdagen den 26 jan. 1956 kl. 14.00 å Stadshotellet, Laholm.

Ärenden: Ändring av föreningens stadgar, §§ 19, 20 och 21 samt rättighet för styrelsen att inteckna föreningens fastigheter.

Styrelsen.

HÅESS

Halmstads Slakteriförenings 293:dje livdjursauktion

hålles den 18 jan. 1956 med början kl. 12.00.

Till auktionen äro anmälda: 38 st. gyltor från hälsokontrollerade besättningar, 3 st. dito galtar, varav 1 st. från avelsbesättning, 3 st. ston (1/1 år, 1/4 år, 1/9 år), 22 st. kor (10 lågl. 12 SRB) samt 30 st. kvigor (15 lågl., 13 SRB, 2 bl. ras).

Djuren försäljas i ovan nämnd ordning. Hästarna beräknas försäljas omkring kl. 13.00.

Kredit lämnas endast till medlemmar i Håess. Nästa auktion hålles onsdagen den 1 febr., till vilken auktion anmälningarna skola vara slakteriet tillhanda senast den 25 jan. 1956.

Prisstoppet. *PKN* har utfärdat föreskr. FOLKHUSHALLNINGEN
om återinförande av prisstopp på däck och slang till bilar, motorcyklar, traktorer o. dyl. samt *motorbensin* fr.o.m. *16 januari* 1956. Se medd. *1737*, som kan rekv. fr. PKN och priskontoren.

Gravvårdar

NAMNHUGGNING. BLOMSTERURNOR.
Byggnadssten. Singel.
Beställ nu för leverans till våren.

Olle Larssons Stenhuggeri
Möllaregatan
Tel. 540 LAHOLM Tel. 540

VÄXTORP

Skriftställare Giovanni Lindeberg föreläser i Bygdegården **tisdag den 17 jan. 1956 kl. 19.30.** Ämne: **Fröding** (med sång).

Välkomna!

Föreläsningsföreningen.

ÖRKELLJUNGA

Den som sätter värde på goda kvalitéer av

Vitvaror

kan med fördel komplettera sitt linneförråd hos oss. Svensk lakansväv, prima, blekt, linneberedd, 150 cm. kr. 4:25 pr met. Dito 140 cm. kr. 3:90. Dito 135 cm. kr. 3:50. Blekt, importerad, kr. 3:25 pr met. Oblekt, prima, svensk, 140 cm. kr. 3:— pr met. Vi ha även utsökta kvalitéer i såväl dukar som handdukar. Dessutom finns massor av något felaktiga linnevaror, som säljes med ända upp till **40 % rabatt** under dagspriser

DAVIDNILS

Till salu

Fastighet i Nyby

till salu, innehållande 3 rum och kök, samt större ekonomibyggnad. Stor tomt med ett 30-tal fruktträd.

Laholms Tidning anvisar.

Smågrisar

Köp och försäljning av endast prima och friska smågrisar förmedlas varje vecka. Vi lämnar 5 mån. kredit.

HUGO NILSSON
Örkelljunga. Tel. 504 växel.

Era vänner

vill säkert gratulera Er vid lyckliga händelser i Ert liv.

Annonsera förlovning, lysning, vigsel och födelser i

Laholms Tidning

Hyresregleringslagen

I årets propositionsförteckning anges, att ett förslag om förlängning av hyresregleringslagen m. m. är att vänta omkring den 20 mars. Justitiedepartementet meddelar, att detta inte innebär att tanken på att framlägga förslag till årets riksdag om partiell avveckling av hyresregleringen har förfallit. Frågan om förlängning av lagen, helt eller i vissa delar, kommer att tas upp först sedan regeringen hunnit ta ställning till hyresregleringskommitténs förslag och den inom justitiedepartementet utarbetade promemorian om besittningsskydd för hyresgäst.

Skogsvårdsstyrelsen i Hallands län

har till ord. länsskogvaktare i Torups-Oskarströms distrikt fr. o. m. den 1 juli 1956 utsett länsskogvaktare Valfrid Svensson, Laholm. Till vik. länsskogvaktare i samma distrikt fr. 1/1 till 30/6 1956 har utsetts bitr. länsskogvaktare K. G. Persson Åtran. Förutvarande länsskogvaktaren i Torups distrikt Emil Karlsson, Torup har vid årsskiftet beviljats avsked med pension efter 35 års tjänstgöring, därav 10 år som ord. länsskogvaktare i Krogsereds och 25 år i Torups-Oskarströms distrikt.

Till ord. länsskogvaktare i Laholms distrikt har utsetts e. o. länsskogvaktare Sven Svensson, Köinge. Till en länsskogvaktaretjänst med uppgift att handhava skogsvägs- och dikningsverksamhet har utsetts skogsmästare Åke Johansson, Öllsjö, Torup. Till länsskogvaktare ce 17 med uppgift att biträda med undervisningsverksamheten har utsetts länsskogvaktare Tage Jönsson, Kinnared.

1:e assistenten jägmästare M. Levis-Jonsson har beviljats fortsatt tjänstledighet för upprätthållandet av tjänsten som bitr. länsjägmästare i Blekinge län. Till vikarie för honom har utsetts jägmästare B. Liljekvist, Halmstad.

1956 års sjukhusbyggen.

Slutligt förslag till fördelning av sjukhusbyggnadskvot om 120 milj. kr, som regeringen fastställt för 1956, har nu avlämnats till inrikesdepartementet av medicinalstyrelsen. Särskilt har styrelsen därvid sökt tillgodose den psykiatriska vården, epileptikervården och kronikervården, varjämte beaktats att den utökade läkarutbildningen kommer att ställa stora krav på undervisningssjukhusen. Ifråga om 24 ½ milj, som anses böra utgöra byggkvot för sinnessjukhusen, kommer statens kommitté för dessa sjukhusbyggen att längre fram avge förslag till fördelning.

För Hallands län inrymms i kvoten följande företag: ny köksbyggnad m. m. vid kustsanatoriet Apelviken för beräknad kostnad av 900,000 kr, samt tillbyggnad av Ljungbergska stiftelsens barnhem i Halmstad till psykiatrisk lasarettsavdelning. Det senare företaget anses böra få utföras redan under första halvåret.

Länsnoterietjänsterna.

I yttrande till k. m:t föreslår länsstyrelsen att eo länsnotarien Claes-Erik Wickström i Halmstad utnämnes till innehavare av den ledigförklarade förste länsnotarietjänsten å landskansliet.

Kurser för polismän med trafikövervakningstjänst.

Länsstyrelsen tillstyrker, att kurser anordnas för såväl polischefer som andra polismän, som sysslar med trafikövervakning. Det synes lämpligt att i Göteborg för Hallands läns del förlägga de för polischeferna m. fl. avsedda kurserna. Länsstyrelsen anser emellertid, att även landsfiskalsassistenterna böra få tillträde till dessa kurser. Denna personalkategori är så att säga framtidens män och oftast en landsfiskals närmaste ersättare i olika avseenden samt böra därför vara lika väl insatta i trafikövervakning som en landsfiskal, biträdande landsfiskal eller poliskommissarie.

Kursverksamhet bör ej äga rum under tiden maj—september med hänsyn till semester och då utökad trafik, vilken ej kan undvara ordningspolispersonal utan olägenhet.

LAHOLM

Legala notiser.

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Död: Hilda Bengtsson f. Andreasson, Altona, Laholm.

Lysning: Lagerarb. Stig Allan Johansson, Eldsberga församl. och Gunni Ragnhild Johnsson, Hästtorget 2. Rörmontör Peter Magnus Mattsson, Södraled och Britt Maj-Lis Olsson, Ringvägen.

SPARA i Laholms Sparbank

Ränta 4 procent

Tingspredikan

hålles i Laholms kyrka i morgon kl. 10.30 av kyrkoadjunkt Gunnar Semborn. Allmänheten är välkommen att övervara densamma.

Statsbidrag till lärarbostad i Laholms landskommun

Laholms landskommuns skoldistrikt har beviljats statsbidrag med 24.000 kr för att vid Köpinge folkskola låta uppföra en tjänstebostad för folkskollärare. Byggnadskostnaderna beräknas till 66.000 kr.

Skogaby Träförädling får köpa

Länsstyrelsen har meddelat A/B Skogaby Träförädling tillstånd att förvärva fastigheterna Kattarp 1:78 och 1:82 i Laholms socken.

Kiruna barnkoloni vid Mellbystrand.

Regeringen har tilldelat Kiruna stad anslag ur arvsfonden med 8,000 kr till anskaffande av inventarier m. m. till barnkolonin Mellbystrand i Laholms landskommun.

Laholms Idrottsförening

håller enligt annons årsmöte lördagen den 21 januari på Stadshotellet. Ev. motioner o. avsägelser skall inlämnas senast den 20 jan. Efter mötet serveras supé eller kaffe.

Laholms IF:s gymnastik

återupptas i morgon, och lokal är som vanligt folkskolans gymnastiksal. De olika avdelningarnas dagar framgår av annons i dagens tidning.

Våxtorp

Säsongens första föreäsning

hålles i morgon, tisdag, då skriftställaren Giovanni Lindeberg från Skönsberg berättar — och sjunger — om Gustaf Fröding. Först belyser föreläsaren Frödings personlighet med ord av Nathan Söderblom, Selma Lagerlöf, Torgny Segerstedt och John Landquist. Särskilt den sistnämnde har tolkat honom så fint, att hans syn på skalden blivit föreläsarens egen. Brev och självbiografiska dikter återges, varefter slutet av föreläsningen ägnas åt den livsåskådning, som skalden förmådde skapa ur sin erfarenhet. Se annons!

Våxtorps Bois

har enligt annons årsmöte i banklokalen på söndag middag. Medlemmar inbjudas också till den sedvanliga medlemsfesten, som i år hålles i Våxtorps Bygdegård fredagen den 27 jan. Anmälningar kan ske till tel. 98 a och 28, Våxtorp senast den 24 jan. e annons.

"Pensionären" Dahnberg avgår och jobbar vidare

Under det i ekonomiskt avseende ganska bistra 20-talet förde den unga och fattiga SLU-rörelsen en hård kamp för att säkra ett eget tidningsorgan, som helhjärtat kunde föra rörelsens idéer vidare. Det blev "tredje gången gillt", för att använda ett gammalt talesätt. Första försöket misslyckades nämligen såtillvida att tidningen By och Bygd måste läggas ner 1926. Redaktören och riksdagsmannen Georg Nyblom i Hudiksvall gjorde nästa försök, men tvingades upphöra med utgivningen av SLU-Bladet efter ett par år. Uppslaget gick då till Ernst Dahnberg i Falkenberg. Och si han lyckades.

Förutsättningarna att göra en tidning var inte precis stora för Ernst Dahnberg. Den landsbygdsungdom, som skulle bilda underlag för tidningens läsekrets, var helt enkelt fattig. En hemarbetande pojke eller flicka år 1930 och följande krisår hade sannerligen inga stora fickpengar att röra sig med. Dahnbergs paroll blev därför att ge ut en tidning som var så billig att ingen ungdom skulle behöva avstå den på grund av för högt prenumerationspris. En krona om året skulle den kosta, och några subsidier från det lika fattiga SLU-förbundet var heller inte att vänta.

Troligtvis skulle ingen tidningsutgivare i våra dagar hur optimistisk han än vore, reflektera på att bära ansvaret för en tidning under de ekonomiska förhållanden Ernst Dahnberg fick göra. Ja, inte stod väl redaktörsaspiranterna i kö heller. Men Ernst Dahnberg var en ohjälplig optimist — och han lyckades som sagt. Samma optimism präglade hans handlande när han efter ett par år startade Landsbygdens Jul.

För att återknyta till SLU-bladet så blev denna enkla tidskrift redan från början populär bland ungdomen. Upplagan överskred redan första året den kalkylerade 3000-gränsen och ökades sedan år från år samtidigt som annonsörerna fann att det lönade sig att annonsera i bladet. Efter ett decennium hade för resten upplagan tiodubblats och räknade då ca 30,000 ex. Och vad bättre var — Ernst Dahnberg behövde aldrig begära anslag från vare sig förbundet eller särskilda för att klara tidningens ekonomi. Den var självförsörjande.

Under dessa första år bestod innehållet mest av frivilliga bidrag, saltat med politiska inlägg av signaturen Tedde, bakom vilken dolde sig redaktören själv. Många äldre läsare och läsarinnor minns än i dag med vilken snärt och vilket gott humör Tedde gisslade det aktuella politiska skeendet. Det var ett nöje att läsa hans kommentarer. Däremot lär aldrig Ernst Dahnberg ha orkat skriva ledare, som folk i allmänhet för resten sällan läser. Det var kanske därför SLU-bladet blev så populärt.

Framgångsrik förlagschef

Men Ernst Dahnberg hade även andra ambitioner än att ge ut SLU-bladet. Förbundet var svagt ekonomiskt rustat lika väl som de lokala SLU-avdelningarna. Men genom självverksamhet borde SLU-arna kunna finansiera sin rörelse menade Dahnberg och samtidigt ge allmänheten full valuta för de slantar de kunde avvara.

Sagt och gjort! Dahnberg startade jultidningen Landsbygdens Jul år 1933. Starten blev lyckad och fortsättningen ännu bättre. Det blev pengar i avdelningskassorna och en samlad slant över till förbundet för dess fostrande verksamhet bland ungdomen. 1939 kom ett nytt alster Mors Hyllning. Även denna gick bra och de sammanlagda upplagesiffrorna har hållit sig konstant omkring och över 300,000.

"Pensionären" Dahnberg har vanan inne när det gäller att gå. Riksmarschen gick han 25 gånger i höstas med bästa noteringen 1 tim. 18 min. på milen och 37 min. på halvmilen. Porträttet här ovan svarar konstnären EWK för.

Förutom dessa båda tidningar har Dahnberg, eller rättare sagt Förlaget By och Bygd, gett ut en del böcker med speciella ärenden till läsekretsen.

Det senaste tillskottet i tidningsfloran, är Politisk Karusell, som debuterade 1952. Kritiken var kanske en smula sur i början. Karusellen snurrade nämligen respektlöst med politiker och samhällsförbättrare. Och så var den nästan oförskämt rolig. Politisk Karusell återkom i valrörelsen 1954 och kan väntas krydda även årets valrörelse.

Pensioneringsproblem

Anledningen till denna artikel är faktiskt att Ernst Dahnberg under fjolåret passerade den magiska gräns då vanligt folk brukar njuta sitt s. k. otium. Har "pensionären" tillika ägnat sina krafter åt en ungdomsrörelse bör naturligtvis den övre gränsen vara ännu mer definitiv. Men det är den faktiskt inte i detta fall. Ernst Dahnberg har för många positiva strängar på sin lyra för att sätta sig med armarna i kors. Officiellt överlämnar han en del av sina förlagsbestyr i yngre händer. Men just nu är han i full färd med att redigera Mors Hyllning för innevarande år. Och sedan skall det bli en Politisk Karusell också.

— Men sedan då?

— Jo, jag har en del arbetsuppgifter kvar i By och Bygd, säger Ernst Dahnberg. Jag funderar faktiskt även på att fortsätta i förlagsgenren litet privat. Det är ett intressant arbete, som ger många verkligt givande kontakter inte minst med författare och konstnärer.

— Någon speciellt angelägen önskan?

— Nej, inte precis. Att ungdomen skall fortsätta med ett intensivt föreningsliv till eget och samhällets gagn förstås. Och de publikationer jag redigerat i många år går faktiskt så bra, att jag endast har att önska god fortsättning.

Sade ungdomsvännen och idégivaren Ernst Dahnberg

Även upplageökningen på de tidningar redaktör Dahnberg haft ansvaret för har karaktären av en "riksmarsch". Från en blygsam start har upplagorna ständigt strävat uppåt.

Nykter ungdom — framtidsungdom

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 18
Måndag-fredag kl. 8, lörd. 6 o. 8. Barnbilj. kl. 6. Söndag 3, 6 o. 8. Barnbilj. kl. 3.

LJUSET FRÅN LUND.

NilsPoppe, Karl-Arne Holmsten, Ann-Marie Gyllenspets. "Ett roligt och soligt lustspel."

KNÄREP Tel. BID 223
Tisdag kl. 8. (Btill.) STEN STENSSON KOMMER TILL STAN
Lörd. kl. 8 (Bfbj.) MOGAMBO
Afrikafilm i färg med Clark Gable, Grace Kelly och Ava Gardner.

HASSLÖV BID
Onsdag kl. 8. (Btill.) Nils Poppe — Elof Ahrle i STEN STENSSON KOMMER TILL STAN.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

70 år

fyller i morgon f. folkskolläraren Anton Nilsson, Veinge.

Jubilaren är född på Larsfält i Veinge och bygden har han blivit trogen. År 1914 avlade han folkskollärareexamen vid Lunds seminarium och anställdes samma år vid Tjärby folkskola där han sedan kom att stanna i hela 35 år. Sedan Anton Nilsson för fem år sedan blev pensionerad bosatte han sig vid Veinge station.

Det är sålunda en lång och förnämlig läraregärning, som jubilaren utfört, alltid har han hållit skolan högt och strävat efter att ge sina elever inte bara kunskap utan också en god fostran för kommande värv. Många generationer har också honom att tacka för en god underbyggnad.

Men jubilarens krafter har också i stor grad tagits i bruk för allmänna värv särskilt så länge som Tjärby var egen kommun, vidare har han varit ordförande i pensionsnämnden, ledamot av folkskolestyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, kommunalfullmäktige det senare i ett 20-tal år kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Vidare har Nilsson varit överförmyndare och har haft ett flertal andra uppdrag.

Även sedan Tjärby kom med i storkommunen har Anton Nilsson haft uppdrag, bl. a. som barnavårdsman och ledamot av nykterhetsnämnden. Varmt religiös som han är, var Nilsson en av initiativtagarna till Veinge—Tjärby kyrkobröd rakår där han innehar ordförandeposten. Alltjämt är han en mycket intresserad kyrkovärd.

Personligen är jubilaren en försynt, trevlig och kunnig man, som alltid blivit mycket uppskattad av församlingsborna för sin nit och plikttrohet, något som säkerligen kommer att visa sig på högtidsdagen.

70 år

fyller i dag f. stationskarlen Anton Ivarsson, Båstad.

60 år

fyller i morgon fru Karin Karlsson, Hälsingborg. Hon är född i Hishult, men kom endast några år gammal till Höganäs. Tidigt i förvärvsarbete ägnade hon sig under ungdomsåren bl. a. åt sjukvård. Efter sitt giftermål har fru Karlsson varit bosatt i Hälsingborg.

60 år

fyller i morgon godsägaren Eric Stael von Holstein, Vapnö fidekommiss, Halmstad.

BEGRAVNING

— En högtidlig jordfästning ägde i lördags rum i Hishults kyrka, då stoftet efter lantbr. Henning Persson, Björnhult, vigdes till den sista vilan. Prestaverna fördes av lantbr:na Hjalmar Emanuelsson och Josef Petrusson, Björnhult. Akten inleddes med orgelmusik och ps. 68: 4—5. Kh. Gunnar Gustafson höll griftetal och förrättade jordfästningen. Efter ps. 50 följde begravningsmässan och ps. 558:4. Sedan kistan sänkts i familjegraven, tilade den avlidnes broder lantbruk. Otto Persson, Björnhult och past. Lindqvist, Strömsnäs bruk, som också nedlade en krans från Philadelphiaförsamlingen i Strömsnäsbruk. Två döttrar till den avlidne sjöng en sång. Slutligen läste officianten ps. 577: 1—2 och

LT DEN 16 JANUARI 1956 LT

Beskattningen av arealbidrag

Enligt beslut av riksdagen skall som bekant en viss del av kompensationen till jordbruket i anledning av fjolårets svåra skördeskador utgå i form av arealbidrag. Någon utbetalning av dessa bidrag kunde icke äga rum under år 1955, då ifrågavarande medel ställdes till förfogande av kmt först genom beslut den 30 december. Utbetalningarna av bidragen kunde börja först den 5 januari i år.

Då arealbidragen i huvudsak utgör en kompensation för inkomstförlust under år 1955 men alltså kunnat utbetalas till jordbrukarna först nu under år 1956, blir det en fråga av stor betydelse för jordbruket, huruvida de inkomster, som tillföres jordbrukarna genom arealbidragen, skall beskattas som inkomst för år 1955 eller för år 1956. Det i princip riktiga och rättvisa måste ju vara, att arealbidragen räknas som inkomst under år 1955, då de avser att utgöra kompensation för skördeskadeförlusterna under nämnda år. Om arealbidragsinkomsterna hänföras till inkomståret 1956, måste i många fall stora orättvisor uppkomma. Blir det i år en normal eller god skörd för jordbruket, vilket man givetvis vill hoppas, kan många jordbrukare till följd av den progressiva utformningen av beskattningen påföras en högre skatt än som kan anses vara rimligt och rättvist. Här måste uppmärksammas, att det gäller jordbrukare, som drabbades hårdast av fjolårets skördeskador. Det måste därför framstå som synnerligen angeläget att undvika en sådan konsekvens i beskattningsavseende.

Detta problem har tagtis upp i en interpellation av riksdagsledamoten fru Margret Nilsson (bf), som frågat finansministern om han uppmärksammat detta beskattningsproblem och om han i så fall har för avsikt att vidta åtgärder till problemets lösning.

Det synes ha varit vederbörande myndigheters strävan att forcera handläggningen av dessa ärenden, så att arealbidragsbeloppen åtminstone teoretiskt sett skulle ha varit tillgängliga för lyftning före 1955 års slut, framhöll interpellanten Beloppen skulle då ha kunnat hänföras till 1955 års inkomster. Tyvärr har dock icke ärendena kunnat handläggas så snabbt som det hade varit önskvärt. I princip skall ju vid inkomstdeklarationen inkomsten hänföras till det kalenderår, under vilket den varit tillgänglig för lyftning. Det finns dock en undantagsbestämmelse, enligt vilken vissa inkomster, t. ex. bankräntor, kan hänföras till det gamla inkomståret, trots att de ej varit tillgängliga för lyftning vid nämnda års slut. I praktiken har detta tillämpats på det sättet, att inkomster av sådan karaktär, vilka varit tillgängliga för lyftning senast den 15 januari, kunnat hänföras till det gamla inkomståret. Om denna undantagsbestämmelse får tillämpas även med avseende på arealbidragen, skulle ifrågavarande beskattningsproblem finna en acceptabel lösning för åtskilliga jordbrukare. Men för många jordbrukare torde arealbidragen inte bli tillgängliga för lyftning inom nämnda tid.

Det synes interpellanten vara önskvärt att bestämmelser utfärdas om att jordbrukare må ha rätt att föra inkomster av arealbidrag till 1955 års inkomster, även om dessa inkomster inte blir tillgängliga för lyftning i så god tid, att de enligt gällande bestämmelser kan hänföras till det gamla inkomståret.

I dag börjar vår stora
★ REALISATION ★
med massor av finfina fynd.
LINNE & SYBEHÖRSAFFÄREN
Köpmansgat. 10 HALMSTAD Tel. 10421

VÄGDIREKTÖREN:

Mellbystrandsvägen i Laholm flyttas Vägport vid Altona bästa lösningen

Efter fredagens stora vägsammanträde på Stadshotellet i Laholm — utförligt behandlat i lördagens tidning — fick Laholms Tidning ett samtal med landssekreterare Magnusson och vägdirektör Segebaden, vilka inte var så nöjda med stadsfullmäktige i Laholm och det som yttrades om vägfrågorna på ett sammanträde.

— För några år sedan var stadsfullmäktige helt inne på tanken att ha en förbindelse österifrån från Såghuslund och fram till Altona, framhåller vägdiregtören. Där skulle vägen gå i en ny vägport under järnvägen och sedan fortsätta rakt västerut. Men nu har man tydligen sadlat om alldeles och vill ha Kristianstadsvägen in i staden.

— Men jag tror, att den stora motorvägen kommer att göra detta ogörligt. Som jag sade i fredags, fortsätter vägdirektören, så blir det ytterligt få anknytningar till motorvägen mellan Laholm och Mellbystrand. För att få denna mera centralt i förhållande till hela badortsområdet här ute, har vi tänkt dra vägen från den skarpa svängen vid f. d. Fabian Petterssons ställe rakt ut, kanske t. o. m. något lite åt söder och skapa ett nytt centrum där.

— Eftersom alla andra vägar utom anslutningen vid Östra Karup blir avvskurna av motorvägen, följer en mycket stark trafikökning på denna väg. Vi räknar ju också med att det blir allt större bebyggelse här ute. Då går det helt enkelt inte för bilisterna från hela det stora inlandet att söka sig fram genom Laholms trånga gator och den svåra passagen på Värnen samt inte minst den nuvarande Mellbystrandsvägen med dess otroligt många gårdsutfarter.

— För att ordentligt lösa denna fråga har vi tänkt att lägga en helt ny Mellbystrands väg söder om den nuvarande med direkt anslutning med det stora upplandet genom en vägundergång under järnvägen. I övrigt hade vi tänkt att låta den nuvarande rikstvåan gå där den går utan några ändringar, slutar vägdirektören.

— Vi får väl komma ned en dag och prata ett allvarsord med stadens ledande män, avslutar landssekreterare Magnusson det hela, så att vi får rätsida på stadens vägfrågor.

Cel.

SENASTE NYTT:

Bilniding smet från 6 påkörda

En familj från Hässleholm på sex personer fick mer eller mindre svåra skador, då deras bil på söndagen på länshuvudvägen mellan Kristianstad och Hässleholm blev påkörd av en bil från Ljungbyhed.

Det påkörande fordonet råkade i sladdning på en raksträcka och svängde runt samt rände med bakdelen in i den lilla hässleholmsbilen, vars förare körde ut på cykelbanan för att undvika kollision. Efter olyckan försvann föraren av den påkörande bilen från platsen och hade ännu sent på söndagskvällen inte anträffats. Hässleholmsbilen blev totalramponerad.

Kultiska ortsnamn i Höks härad

Eric Bråneberg
har forskat i ett intressant ämne: de kultiska ortsnamnen i Höks härad. På ett lättöverskådligt sätt skildrar han uppkomsten av ortsnamnen, och i dag har Laholms Tidning glädjen presentera sin läsekrets det första av två avsnitt.

Det intressanta med den äldre folktron är, att den ganska tydligt avspeglar forntidens alla religioner från polydemonismens bygynnelsestadie då allt var religion eller trosliv och starkt religiöst färgat; över förfäders andedyrkan, fruktbarhetsmagi, soltro och till åsalärans gudagestalter. Och som komplement härtill bevaras i vissa ortnamn minnet genom årtusendena av några av dessa de gamla äringsbetonade bondereligionernas kultiska centra. Härvid är det dock högst sannolikt, att ett större allmänt sakralt centrum redan före kristendomens definitiva seger hade uppkommit i varje bygdekrets, som senare blev en socken. Och detta trots att ortnamnet mera i undantagsfall anger detta förhållande. Vissa av traditionen bevarade lokala småna mn med anknytande sägner av kultisk typ, samt vissa geografiska omständigheter, ge nämligen vid handen att så varit fallet. Därefter byggdes den första kristna kyrkan just på eller i grannskapet till den förutvarande centrala kultplatsen. Och då, liksom vid de fyra tidigare religionsväxlingarna i norden skedde en utjämning av kultmotsättningarna, och återigen uppstod en ny blandkult där den nya läran som vanligt till en början endast dominerade till namnet. Genom denna anknytning till en del av det närmast förutvarande sakrala systemets trosåskådning med tillhörande riter och ceremonier, framstår det religionshistoriskt hela som en kontinuerlig andlig utvecklingsgång och därmed följande progressiv humanisering av livstron mot en allt mer abstrakt ideologi.

I fråga om de kultiska ortnamnen i södra Halland kan till att börja med gårdsnamnet Torrör, Veinge, nämnas emedan man kan sluta sig till, att bakom en sådan tidig namnform döljer sig själva prototypen för de senare allmänna kultcentra, som uppkom på hövdingarnas gravplatser. Men fastän dessa tidigare enskilda kultcentra torde kunna föras tillbaka till stenålderns allra första gårdsbebyggelse och stamfadergravplatser, så tycks traditionen därav ha fortlevt långt fram till senare tid. Sålunda har det berättats från byn Rävshult, Veinge, att en bonde som levde där så sent som under förra århundradet, hade ett stenaltare strax utanför gårdsbyggnaden under en gammal ek, (vårdträd) och där förrättade andakt med sin familj. Uppkomsten av en dylik koncentrationspunkt för heligheten skedde genom gravkumlet över gårdens grundläggare och släktens stamfader. Och blotandet på platsen gällde dels att alltjämt stå i ett gott förhållande till den mäktige anfadern, dels att därvid årligen frigöra ett visst mått viril energi (livskraft), som sedan troddes utstråla från kumlet och komma det nya årets gröda tillgodo: "Är av god äring och fred". Det var vid midvinterfesten detta blot utfördes till en början i form av mat- och dryckesoffer emedan den store döde inte riktigt kunde fattas som absolut död utan som levande ett slags gravliv, detta emedan han "levde" kvar i familjens minne. Och för att härvid mera påtagligt åskådliggöra den vördade ättefaderns kroppsliga närvaro vid gården, restes på sina ställen tidigast en gravhögspåle och senare en stålig bautasten i kummeldösens mitt. Men efter några få generationers förlopp har det hunnit glömmas bort åt vem gravkumlet helgats. Härvid står emellertid heligheten alltjämt kvar och som följd därav har man senare efter behag kunnat anknyta till den under tiden uppkomna "goden"-tron, som samtidigt börjar differentieras och förknippas med vissa naturting såsom jorden, åskan och solen. Och härvid börja dessa personifieras och tillläggas han- och hönkön. Vi se härav hur den ursprungliga stamfadersgestalten så småningom och helt omedvetet förgudas, och genom den magiska blotkulten med tiden allt mer antager karaktär av samt övergår till att bli agrar fruktbarhetsgud. Och på så sätt uppstår de fornnordiska bondegudarna Ull, Frö och Tor, som därtill får drag av solgudar samt åskgud. Och från att tidigare sannolikt varit utan namn, får sålunda gårdens gamla kultplats en benämning som Torrör, vilket anger att namngivningen skett under tiden för åskgudens dyrkan.

Den forgermanska världsåskådningens viktigaste element var genom årtusendena den öppna kultplatsen. Efter det kultiska utbildningsmönstret vid de första enskilda gårdarna idéinflueras och vidareutvecklas kulten på de senare allmänna sakrala centra, som uppstår i de skilda bygdekretsarna. Härvid grundlägges ofta centret ifråga på en hövdings gravkummel resp. gravhög (som senare kunde bli ättehög), men det kan också utbildas vid ett äldre tidsskedes blotkälla eller närhet till en gammal blotsjö som i Knäred. Detta innebär ett utslag av en med förfädersdyrkan parallellt fornärvd tro på och fruktan för i vissa naturting inneboende polydemoniska väsen. Detta var folksägnernas näckar, älvor skogsnuvor, vättar och bäckahästar. Alla individualitetslösa naturväsen, som just står på gränsen till att bli personifierade och därmed uppfattade som naturgudar. Vidare kunde en heligbliven lund med heligheten koncentrerad till ett däri utvalt vårdträd, bli allmänt kultcentrum. Och kultplatsen med träd och källa är inte endast germansk, den är även kultisk och sannolikt ursemitisk. Slutligen är höjdkultplatserna resp. terrasskultplatserna dylika sakrala samlingspunkter kring vilka en bygdekrets slöt sig och som sålunda blevo grundläggande för senare tids socknar.

Efter åskguden, som starkast förknippades med Tor, begynte tron på och dyrkan av solguden taga allt fastare form under den yngre bronsåldern. Till en början anknöts härvid också torsgestalten till solgudomen, men senare kom mera utpräglat agrara gudomligheter såsom Ull och Frö att associeras med denne "livets segerherre". Därvid föll stenåldersguden alltmer i glömska.

Från solgudens gyllene tid i södra Halland finns två på var sitt sätt monumentala minnesmärken: Lugnarohögen i Hasslöv, där gravskeppet under högen ligger inbyggt i en ring av stenar, som skall symbolisera solen, och "Vallberget" i Ränneslöv, som är en höjdkultplats med terrassering på sidorna och med avplanad topp. För forskningen på området ifråga har det framgått, att terrasskultplatsernas bygder är känd som kulturbygd sedan årtusenden. Äringskulten uppe på tribunplatån där, har sålunda först gällt åskguden under loppet av den senare stenåldern samt början av äldre bronsåldern, och därefter solguden under den yngre bronsålderns tid varvid vegetationsmagiska riter utfördes för erhållandet av god årsväxt.

Bror Erik Magnusson omvald till ordförande i Ahla SLU

Ahla SLU-avd. hade i lördags sitt årsmöte i Lagagården. Avd:s ordf. Bror-Erik Magnusson hälsade de närvarande välkomna.

Förhandlingarna leddes av Ebbe Bengtsson, Köpinge.

Styrelseberättelsen föredrogs och godkändes. Av densamma framgick bl. a.:

Under året har avdelningen hållit 9 protokollförda möten och 3 kamratfester. Möten och fester har varit talrikt besökta. Under sommarmånaderna har avd:s sammankomster varit förlagda till Snapparps pensionat. Avdelningen hade anordnat en friluftsfest i Karsefors den 9—10 juli. Medlemsantalet var vid årets slut 134 st. Avdelningens ekonomiska ställning är god.

Till ordf. för 1956 omvaldes enhälligt Bror-Erik Magnusson, Lejeby. Till hans suppl. valdes Helge Nilsson, Tjärby.

Övriga styrelseledamöter blev Inga Magnusson, Mellby, Ingegerd Pålsson, Restad, Bertil Mattsson, Lejeby, Sven-Erik Jönsson, Mellby, Carl-Olof Andersson, Tjärby Ängar.

Till revisorer valdes Inga Jönsson och Ebbe Bengtsson, Köpinge.

Till politisk kommitté valdes Erik Broberg, Trulstorp, Erik Larsson, Ahla, Ebbe Bengtsson, Köpinge. Erik Larsson valdes till ledare för kommittén.

Inga Magnusson, Mellby, valdes till prenumerationssamlare för Politisk Tidskrift.

Till distriktsombud jämte ordf. valdes: Inga Magnusson, Mellby, Bertil Mattsson, Årnaberga, Inga Jönsson, Köpinge.

Till kretsombud jämte ordf. valdes: Ingegerd Pålsson, Restad Inga Magnusson, Mellby, Bertil Mattsson, Ahla, Carl-Olof Andersson, Tjärby ängar, Sven-Erik Jönsson, Mellby, Helge Nilsson, Tjärby.

Till representant i SLKF utsågs Gertrud Broberg, Lejeby. Till styrelseledamot i RLF valdes valdes Erik Broberg, Trulstorp. Till representant i Föreningen Lagagården utsågs Bertil Mattsson, Årnaberga. Till representant i Laholms Tidning valdes Erik Broberg, Trulstorp.

Till ombud i BF:s kommunkrets jämte ordf. valdes: Gertrud Broberg, Lejeby, Lisa Persson, Sven Gustafsson, Erik Larsson, Ragnar Gustafsson, Ahla.

Gertrud Pålsson, Restad valdes till studiesekreterare.

Till programråd valdes: Bertil Mattsson, Årnaberga, Carl-Olof Andersson, Tjärby ängar, Inga Jönsson, Köpinge. Med den förstnämnde som ordf.

Till pressreferent valdes sekr. Till ledamot i kretsstyrelsen utsågs Sven-Erik Jönsson, Mellby.

Till klubbledare valdes för Mellby: Märta Andersson och Curt Jönsson. För Ahla: Gunnel Gunnarsson och Tage Johansson.

Till SLU:s stipendiefond anslogs 30 öre pr medl.

Till programkommitté för febr.—mars valdes: Inga Magnusson, Märta Andersson, Lars-Evert Jönsson, Bertil Magnusson, Curt Jönsson, Ingeborg Persson. Med Inga Magnusson som led.

Efter förhandlingarna följde samkväm.

så sjöngs unisont "Jag slutar mina dagar". De anhörigas tack framfördes också genom officianten. Många vackra blommor hade sänts till båren.

Är det Ditt barn

som leker på körbanan?

Hishult

Hishults Rödakorskrets
hade i fredags kväll soaré i Folkets Hus. De närvarande hälsades välkomna av folkskollärare K. G. Henriksson varefter följde sång och musik av två flickor. Så följde tre filmer, den ena från en ishockeymatch i Newyork, den enda ishockey tydligen som man får se i Hishult denna vinter, den andra var också amerikansk, en färgfilm om cowboys i arbete och tävlingar. Den tredje filmen hette Rammelbuljong och i den berättade Povel Ramel om sitt liv på spexiga sätt. Så följde åter sång. Efter en paus framförde några skolungdomar ett spex. Den kvinnliga huvudrollinnehavaren hade tyvärr blivit sjuk men lärare Henriksson skötte på ett förtjänstfullt sätt denna roll. Till sist dansade man ut julen och granen bars ut. I en stor tombola med många bra vinster hade lotterna en strykande åtgång liksom paketen i fiskdammen. Omkring 150 personer besökte festen och nettot blev säkert gott.

Kh. Gustafson ordförande i skolstyrelsen.
Hishults folkskolestyrelse, av vilken halva antalet ledamöter nyvaldes vid sista kommunalfullmäktigesammanträdet, hade i fredags sammanträde under ordförandeskap av kyrkoherde Gunnar Gustafson, vilken även valdes till ordförande för 1956. Till ordf. valdes Sixten Lindeberg, Stubbhult, och till kassör Ivar Bengtsson, Linghult. Tillsyningsmän blev för Hishults skola Gösta Johansson, Hishult, för Kornhult Sixten Lindeberg, Norra Össjö Evald Larsson, Fälleberga och för Björkeberg Folke Hildingsson, Jonstorp. I "lilla nämnden", som avgör smärre ärenden, invaldes Gunnar Gustafson, Gösta Johansson, Sixten Lindeberg och Ellen Jönsson, Oxhult. Betygsnämnden kom att bestå av ordf. som är självskriven, Ivar Bengtsson och Folke Hildingsson. Besiktningsnämnd för skolhus blev Erik Fritzén, Norra Össjö. Sixten Lindeberg och Folke Hildingsson. Tillsyningslärare vid Hishults skola blev tills vidare Karl Gustav Henriksson.

Till distriktsbibliotekarie utsågs överläraren och till bibliotekarie folkskollärarna Fritzén o. Lennart Svensson.

Man beslöt att taga till protokollet ett tack till den avg. ordf. Oscar Johansson och de övriga ledamöterna som nu lämnat styrelsen, för de insatser de gjort för skolans bästa under den tid de innehaft sina uppdrag.

Ramsjöns vägsamfällighet
i Hishult har överklagat väg- o. vattenbyggnadsstyrelsens beslut att avslå ansökan om förändring till allmän av enskilda vägen Hishult—Ramsjön—Smedhult. Länsstyrelsen har i sitt yttrande förklarat att frågan bör prövas i den ordning som gäller för vägbyggnadsärenden. Klaganden anser att vägfrågans lösning inte bör ställas på en oviss framtid.

Vägintressenterna har samtidigt anfört besvär över avslaget på deras begäran om förändring till allmän även av vägdelen Ramsjön—Skogsgård. Under framhållande av vägens stora betydelse som förbindelseväg mellan två allmänna vägar och att vägen är nödig för den allmänna samfärdseln och till synnerligt gagn för det allmänna hemställa båda klagandena att de enskilda vägarna ifråga förändras till allmän väg.

Hishults nya skola inviges 26 jan.
Hishults nya skola har varit i bruk ungefär ett år, men den är ännu inte officiellt invigd. Det kommer den dock att bli vid högtidlighet torsdagen den 26 januari. Kommunen inbjuder allmänheten till invigningen. Se annons!

Jag såg i går..

...att stenbildhuggare Olle Larsson nu gjort en fin stenmur åt fabrikör Erik Dock. Den ersätter på ett trevligt sätt det fula plank, som fanns här förut.

...att en bilist som kom från Trädgårdsgatan i full fräs tog hörnan vid Gudmundssons affär, totalt struntande i stopplikten.

Karup

Besvär prövas inte om reningsverket.
De besvär professor Karl Olivercrona i Lund och köpman Erik Carlsson i Hemmeslöv anfört över kommunalfullmäktiges i Karups kommun beslut angående anordnande av avloppsledning med låggradigt reningsverk i Hemmeslövs strandbad har länsstyrelsen icke upptagit till prövning enär besvären inkommit till länsstyrelsen för sent.

Besvären om brandskyddet i Karup avslogs.
De besvär Lennart Martinsson m. fl. i Skottorp anfört över kommunalfullmäktiges i Karups kommun beslut den 28/10 1955 angående omläggning av brandskyddet i kommunen i enlighet med av brandstyrelsen upprättat förslag den 21/7 1955 har länsstyrelsen lämnat utan bifall enär vad klagandena anfört icke är av beskaffenhet att föranleda upphävande av överklagade beslutet.

Ränneslöv

Ränneslövvs SLKF-avd.
har enligt annons årsmöte i Solbacken på torsdag em.

Veinge

Skogssällskapet köpte gård
Länsstyrelsen har meddelat Skogssällskapet i Göteborg tillstånd att förvärva fastigheten Göstorp 6[20] i Veinge socken, vilken fastighet förvärvats av Fritz Nilsson i Veinge.

ÄR DET DU

som låter Ditt barn springa utan tillsyn i trafiken.

Utförsäljningen
pågår
av tyger i YLLE, SIDEN o. BOMULL
i
HÅPE-Magasinet
f. d. Wallbergs Försäljningsmagasin, Halmstad.

REALISATION
pågår
DAMPARAPLY
DAMVÄSKOR, galon och skinn
RESVÄSKOR, galon och läder
PORTFÖLJER, galon och läder
SKOLBOX
Bags, Shoppingväskor, Aftonväskor, Handskar, Plånböcker, Portmonnäer.
Våra priser är välkända från föregående realisationer.
Paraplyn
Klammerdammsgatan 7
Halmstad Tel. 12892

MARKARYD

DRAGNINGSLISTA
å Råstorps IF:s 20-öreslotteri.

Följande nummer utföll med vinst: 4429, 5182, 5717, 240, 36, 2655, 5497, 40,, 3257, 2610, 5832, 1079, 3964, 5799, 1024, 3905, 180, 1760, 2543, 4249, 2403, 4432, 4918, 804, 5668.

Vinsterna hämtas hos Svantessons bilstation, Råstorp, senast den 1 mars.

Sten Lundin.
Polisman — Kontrollant

Hinneryds SLU-avdelning

har haft årsmöte med mycket god tillslutning i Gustavsborgs bygdegård.

Ordf. Stig Nilsson, Öshult, hälsade välkommen och valdes att leda dagens förhandlingar med Marianne Nilsson som sekreterare.

Styrelsen fick följande sammansättning: Ordf. Stig Nilsson, Öshult, v. ordf. Enar Benjaminsson, Hässlehult, sekr., Marianne Nilsson, Skrarp, v. sekr., Lilly Jansson, Skrarp, kassör, Roland Valldén, Skrarp, v. kassör, Kurt Johansson, Ekön. Politisk kommitté: ordf: Edvin Kristiansson, Groeryd, Hilding Karlsson, Tommaryd, och Lennart Nilsson, Skrarp. Revisorer: Åke Nilsson, Groeryd, och Rune Karlsson, Ekön. Distriktsomb: Enar Benjaminsson, Groeryd, Hässlehult, Bo Ågren, Tansjö, och Kurt Johansson, Ekön. Kretsomb.: Stig Nilsson, Öshult, Marianne Nilsson, Skrarp, och Roland Walldén, Skrarp, Ledamot i BF: Edvin Kristiansson, Groeryd. Ledamot i SLKF: Lilly Jansson, Skrarp. Ombud till kommunkretsen: Edvin Kristiansson, Groeryd, Lennart Nilsson, Skrarp, Roland Wallden, Skrarp, och Rune Karlsson, Ekön. Studierkansler: Sture Björklund, Öshult. Vi Unga ledare: Enar Benjaminsson, Hässlehult. Programråd: Lilly Jansson, Skrarp, ordf., Stig Nilsson, Öshult, Karl-Erik Johansson, Buskhult.

Ett anslag skall utgå till SLU:s stipendiefond med 20 öre pr medlem.

Valkretsombud: Edvin Kristiansson, Groeryd. Idrottsledare: Allan Jonsson, Groeryd, bitr. Kurt Johansson, Ekön.

Nästa möte kommer att hållas den 4 febr. i Gustavsborgs bygdegård. Ledare för detta möte blir Asta Björklund, Öshult.

Ordf. i Traryds SLU-avdelning tackade styrelsen i Hinneryd för de goda arbete som SLU-avdelningarna nedlade vid utställningen "Vår ungdom vår framtid" i Strömsnäsbruk. Efter förhandlingarna serverades kaffe och en stunds dans följde. C. 150 SLUare besökte mötet.

Sången i föreningslivet

Ovanstående ämne kommer musikdirektör Bertil Rask, Växjö att behandla vid säsongens första föreläsning i Markaryd som hålles i kväll i Folkskolan och som börjar kl. 20. Musikdirektör Bertil Rask är tidigare känd för markarydsborna genom ett framträdande i samband med en folkbildningskurs för några år sedan. Dessutom leder hr Rask en hel del skolradioprogram och är således välkänd över hela Sverige.

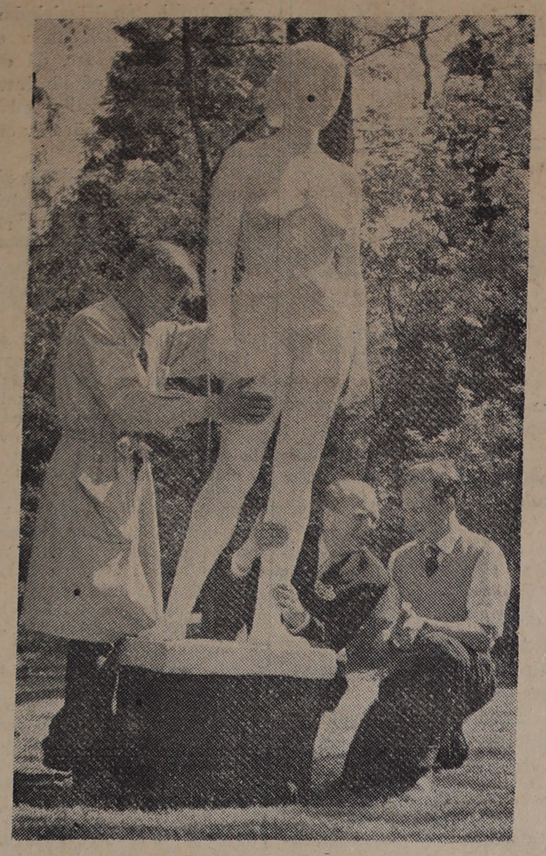

Skulptör Curt Thorsjö med den skulptur, som vann så stort uppmärksamhet på utställningen "Skulptur i natur" i Norrviken i somras.

MARKARYDSKONSTNÄR har fått fint stipendium

Stipendienämnden för Ester Lindahls stipendiefond för unga konstnärer har till innehavare av 1956 års tre resestipendier för studier i utlandet å vardera 6.000 kr utsett konstnärerna Gunnar Allvar och Bror Ingemar Fröberg, Stockholm, vilka fått förlängt stipendium, samt skulptören Curt Thorsjö, Stockholm.

Den nye stipendiaten Thorsjö är född i Markaryd 1922 och gick ut från Konsthögskolan förra året. Han anses vara en av våra lovande skuptörer. Stipendiet ämnar han använda för att studera skulptur i Italien, Grekland och Frankrike, varefter han ämnar skaffa sig ateljé, förmodligen i Paris.

Kronobergs läns Försäkringsbolags

Markarydsdistrikt höll i fredags sammanträde och beslutade därvid att till kommittéledamöter utse boktryckare August Johansson, Majenfors och hemmansägare Nils Lindqvist, Åmot med hemmansägare Artur Nilsson, Tormansbygd och hemmansägare Robert Nilsson, Bränhult som ersättare.

Till att representera vid bolagsstämman utsågs hem. äg Sven A. Svensson, Sanna med hr Lindqvist som ersättare.

Ny kyrkofullmäktigeledamot.

Till ledamot av Hinneryds församlings kyrkofullmäktige efter avlidne hemmansägaren John Nilsson, Hult, har vid sammanräkning inför länsstyrelsen utsetts hemmansägaren Håkan Hagelin, Transjö.

Sprittjuv somnade på brottsplatsen

Trafikmål, misshandel och spritstölder var några av ingredienserna vid onsdagens tingsförhandlingar i Ljungby, de första under det nya året. Enligt tradition inleddes häradsrättens arbete med tingspredikan i kyrkan av kyrkoherde Idor Arlid.

På marknadsplatsen i Markaryd hade den 23 september i fjol en göteborgare och en hälsingborgare drivit penningspel i strid med lotteriföreningen. De dömdes att böta tio dagsböter vardera.

En grovarbetare från Göteryd, som den 8 oktober i fjol misshandlat en affärsföreståndare från Traryd på trappan till Gästis i Traryd, dömdes att [illegible] dagsböter och utge skadestånd med 156 kr.

En byggnadsarbetare från Göteborg, som den 18 juni i fjol brutit sig in i en fastighet i Timsfors för att stjäla sprit, var åtalad. Mannen hade hittat spriten, som tydligen varit i det starkaste laget, ty han hade efter förtäringen somnat på brottsplatsen. Där hittades han dagen efter av polisen. Tilltaget karakteriserades av åklagaren som grov stöld, och dom i målet meddelas om 14 dagar.

En yngling från Ryssby, som den 10 januari i fjol på grund av bristande uppmärksamhet på cykel krockat med en personbil, dömdes till 20 dagsböter.

En 20-årig hinnerydsyngling, som syndat mot 12:e paragrafen i lagen om villkorlig dom — hade fått två villkorliga domar på sex resp. åtta månader men underlåtit att upprätthålla kontakten med övervakaren — fick en sista chans att undgå frihetsstraff. Häradsrätten gav ynglingen en allvarlig erinran och förordade en prövotid på tre år för honom.

Legala nyheter från Markaryd.

Döda: f. packaren Nils Svärd, Y. Gällareböke. Vigda: lagerbitr. John Anders Ingmar Ebenhart och telefonist Inga Gun i Maria Hansson; skogstjänsteman Karl Ingvar Hjalmar Kågesjö och fröken Elvi Gunborg Dagny Ljunggren.

Bridge

Veinge Bridgeklubb.

Onsdagens partävling gav följande resultat:

1) Gunnar Bengtsson—Arne Danielsson 158 p. 2) Gunnar Andersson—Kuno Nilsson 152. 3) Kerstin och Yngve Jönsson 143. 4) Gurli Magnusson och Erik Tönnfors 135. 5) Karl Persson—Bo Evertsson 132. Anmälan till partävlan onsd. den 18 jan. på tel. 256, Veinge.

Tågtider vid VEINGE

Ankommande tåg från station.	
Laholm	0.09
Halmstad	6.17
Halmstad	6.40
Hälsingborg	7.25
Hässleholm	7.42
Varberg	8.35
Hässleholm	9.46
Malmö, Hälsingborg	9.51
Göteborg st.	10.07
Halmstad	10.20
Hälsingborg	11.37
Göteborg	12.08
Hässleholm	13.11
Halmstad	13.12
Hässleholm	15.11
Malmö, Hälsingborg	15.14
Göteborg	15.53
Hälsingborg	16.18
Hässleholm	17.42
Göteborg	17.45
Malmö, Hälsingborg	18.15
Halmstad	18.53
Hässleholm	20.21
Göteborg	20.30
Halmstad	21.25
Malmö, Hälsingborg	22.13
Hässleholm	22.43
Göteborg	23.31

Avgående tåg till station.	
Halmstad	0.09
Hässleholm	6.19
Hälsingborg, Malmö	6.41
Göteborg	7.27
Halmstad	7.46
Hälsingborg, Malmö	8.38
Göteborg	9.57
Hälsingborg, Malmö st.	10.09
Hässleholm	10.11
Hälsingborg, Malmö	10.26
Göteborg	11.39
Hässleholm	12.18
Halmstad	13.15
Hälsingborg, Malmö	13.16
Göteborg	15.17
Hälsingborg, Malmö	15.59
Hässleholm, Malmö	16.03
Halmstad	16.32
Halmstad	17.46
Hälsingborg, Malmö	17.48
Göteborg	18.17
Hässleholm	18.55
Halmstad 1)	20.22
Hälsingborg 2)	20.31
Hässleholm	21.28
Halmstad	22.15
Halmstad 3)	22.44
Laholm	23.35

Förklaring: st. = snälltåg, soh. = söndag och helgdag.
1) Till Varberg dagligen utom dag före soh.
2) Till Malmö soh.
3) Till Varberg natt före och efter soh.

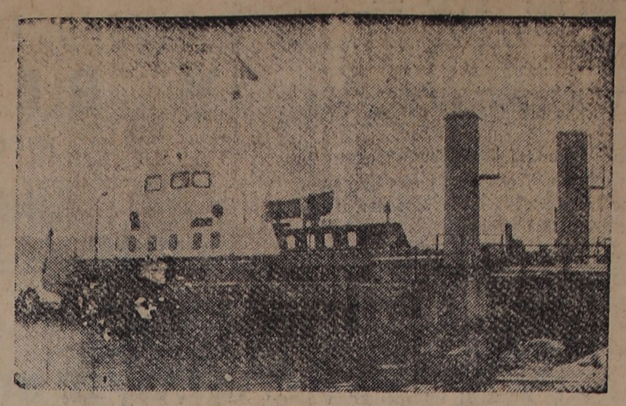

DEN NYA TRAFIKLEDEN till Blidö blev invigd av vägminister Hjalmar Nilson på torsdagen. Vägministern klippte av det blågula bandet, som var spänt över vägen vid Furusunds färjeläge och därmed var den nya trafikleden Furusund—Yxlan—Blidö öppnad. Härovan den nya modernt utformade färjan i färjeläget i Furusund.

NY ERA I LUFTEN

Under de senaste åren har readrivna flygplan i militärtjänst visat, att höga hastigheter och flygsäkerhet kan förenas. Sedan principen med lufttryck som drivkraft praktiskt utprovats står världen nu inför en fullständigt revolutionerande framtid för flygpassagerartrafiken. Samtidigt har England med sina passagerarflygplan Viscount och Comet, som bygga på en kombination av rea- och propellerprincipen, lyckats göra dessa tillförlitliga efter flera års relativ osäkerhet. Saken är emellertid den, att dessa "turbo-jets" är för långsamma för de anspråk framtidens långdistansresenärer ha rätt att ställa. Ett propellerdrivet plan går inte att få upp i över 575 km. i timmen. Turbojets är därför lämpliga endast på vad amerikanarna kalla kortdistanser. En Comet flyger t. ex. sedan ett par år sträckan London—Lissabon direkt, — men på en tid av nära 4 timmar!

Under några år såg det för den oinvigde ut som om England skulle ta ledningen inom reamaskinproduktionen för civilflygning. Men de amerikanska flygplansfabrikanterna hade ingen lust alls att spela andra ifolen och beslöt i stillhet att arbeta på att hoppa över turbojetstadiet till direkt lufttryckdrivna plan, som skulle flyga långt, snabbt, säkert, vibrationsfritt och ta många passagerare.

Den första i världen att bygga ett sådant jetpassagerarplan är Boeing Airplane Co. på amerikanska västkusten norr om Seattle. Boeings prototyp, B-707, som kan ta 106 passagerare, flög redan den 16 oktober 1955 den nära 5.000 km. långa sträckan från Seattle till Washington D. C. på endast 3 timmar och 58 minuter. Således med en medelhastighet av cirka 1.200 km. i timmen. Det betyder att detta plan kan trafikera New York—London på c:a 5 timmar, New York—Buenos Aires på 10 timmar och New York—Tokio på 12 timmar. Ingen plats på jorden är nu mera än 20 timmar avlägsen från New York!

Trots att endast Boeing har ett reapassagerarplan färdigt och dess konkurrent, Douglas Aircraft i Californien endast ett liknande på blåkopior, utlöste Boeing transkontinentala flykt en så oerhörd entusiasm bland allmänheten och bland flygtrafikbolagen i synnerhet, att order för de nya planen med explosionsartad kraft begynte strömma in. Boeing har nu orders för 95 reaplan av typen B-707 (det är Boeing, som står för produktionen av de famösa amerikanska stridsflygplanen med befeckning B-47, B-52, o. s. v.). Även från utlandet har Boeing mottagit beställningar. På 10 plan till Sabena, 5 till Air France. Boeings första leveranser kan dock inte ske förrän i slutet av 1958.

Douglas, som kan lova leveranser först efter slutet av 1959 och som kallar sitt reaplan DC-8, har fått bli delaktig av den allmänna köpruchen. Douglas stadgade rykte som leverantör av konventionella propellerdrivna plan har säkert medverkat till den framgången. Bland beställarna hos Douglas märks bl. a. SAS med 7 plan. DC-8:an skall liksom B-707:an ha en ledig marschtakt på 1.000 km/timmen.

Den engelska Comet-typen får även en amerikansk motsvarighet i Lockheads "Turbo-Electra", som skall sättas in på "kortdistanser", som New York—Miami (2.000 km) och New York—Chicago. Lockhead har redan beställningar på 100 sådana turbojets, som skall ta "bara" 65 passagerare och flyga "endast" 600 km/timmen.

För några dagar sedan meddelade Boeing, att det kommer att omedelbart begynna byggandet av ett ännu större och bättre reaplan, B-Intercontinental, som skall taga 145 passagerare och 10 mans besättning. För detta plan inkom under första veckan 28 beställningar. Då dessa nya plan betinga ett pris av mellan 5 och 7 miljoner dollar rör det hela sig om stora belopp. Tills dato utgör totalsumman av de beställda reaplanen 1,3 miljarder dollar. Civil Aeronautics Board i Washington beräknar, att de närmaste åren kommer att utges över 8 miljarder dollars för reapassagerarjättar. Samtidigt skall emellertid de militära beställarna ha sina leveranser på utsatt tid. Ensamt Boeing har f. n. en orderstock inne på över 1.500 miljoner dollar för militärplan. Men det är inte bara militären och de stora flygbolagen som vill ha reaplan, även stora affärsföretag, som önska sin egen privata flygservice, vill vara med. United States Steel Corp., har sålunda beställt ett eget reaflygplan av Boeing att stå till direktionens förfogande.

Ett av jetplanens mest svårlösta problem har varit oväsendet. T. v. är de förbjudna på alla New Yorks flygfält av denna orsak. (Därför flög Boeing till Washington). Men nu meddelas, att vid Boeing utvecklats ett effektivt ljuddämpningssystem som förvandlar luftvågsoljudet till en vissling på en så hög skala, att det mänskliga örat inte kan uppfatta detsamma. I varje fall är det uppenbart, att reaförbudets upphävande i New York bara är en tidsfråga.

Boeings nya Intercontinental behöver en landningsbana om 8.500 fot medan alla New Yorks lufthamnars längsta banor bara är 8.000 fot. Staden beslöt denna vecka att omedelbart bevilja ett anslag på 60 miljoner dollar för att förlänga och förstärka landnings- och startbanor och i övrigt helt modernisera lufthamnarna. I Idlewild, La Guardia och New Ark skall bl. a. uppföras nya hotell med 2.000 rum i varje.

Georg v. Essen

Intermezzo ledde till spelförbud

ROM (TT) — AFP)

Det kommer inte att få spelas några fotbollsmatcher i den lilla syditalienska staden Mesagne på två år enligt ett beslut av den lokala fotbollsdivisionens ledning.

Anledningen är ett våldsamt tumult som uppstod i slutet av en match i söndags och vid vilket sex personer blev allvarligt skadade.

Valprogram:

KRISFRITT NÄRINGSLIV

KÖLN (TT — DPA)

I sitt nya ekonomiska program, som på söndagen framlades vid socialdemokratiska partiets lilla partidag i Köln av förbundsdagsmedlemmen dr Heinrich Deist, kräver de västtyska socialdemokraterna en nyordning av landets näringsliv samt en politik som går ut på ekonomisk expansion och stigande löner. Målet är ett från kriser befriat näringsliv med hög sysselsättning, lika chanser för alla och ökat välstånd.

Deist yrkade med särskilt eftertryck på en nyordning av förmögenhets- och inkomstförhållandena i Västtyskland, och han tillbakavisade också med kraft slagordet stabila priser — stabila löner.

Socialdemokraterna önskar vidare att en rustningsindustri uppbygges endast i begränsad omfattning och över en längre tidrymd så att inga konjunkturrisker uppstår. Vidare hävdas arbetarnas medbestämmanderätt i företagen, varjämte man motsätter sig att förstatligad egendom återlämnas till privata ägare.

Annonsera

DAMERNAS HÖRNA

Yrkeskvinnan – hemmafru

Kan man samtidigt vara en god husmor och en effektiv yrkeskvinna?

Nej!! En sådan sammansättning är helt enkelt omöjlig! Allting skulle bli lidande på en kombination som den, yrkesarbetet, hemmet, maken och allra viktigast — barnen!

I vår jäktiga och penningtörstande tid är det ofta så, tyvärr, att en framgångsrik yrkeskvinna inte vill släppa sitt arbete, när hon gifter sig. Dels beror det på ekonomin, och dels på att hon älskar sitt arbete. Det är mycket förståeligt, men mindre klokt. Ju längre hon behåller sitt arbete, ju mindre har hon lust att släppa det för att övergå till enbart städning, tvättning och matlagning. Men det går inte att vara effektiv både i hemmet och på arbetsplatsen!!

Det är med husmodern som hemmet står och faller. Det är hon, som skapar trivseln, hon, som är själen i ett riktigt hem. Hon pysslar om husfadern, när han kommer hem, hon skickar i väg ungarna till skolan, hon finns till hands, när Kalle har slagit sig och Lisa har rivit sönder finklänningen, hon tröstar och uppmuntrar, när maken anser sig ha blivit orättvist behandlad på jobbet. Så borde det vara, men så är det inte, sorgligt nog!!

Många kvinnor anser det självmördande att gå ensamma hela dagen i en kanske trång lägenhet, medan mannen är på arbetet och barnen i skolan. De tänker med saknad på den tiden, när de hade ett stimulerande arbete, trevliga arbetskamrater och framför allt: egna pengar att rör sig med!

Missnöje alstrar emellertid olust och likgiltighet och ett hem, där husmodern känner det så, är inget hem! För hennes egen skull, för hemmets trevnad, får man hoppas, att kärleken till make och barn hjälper henne att övervinna sina svårigheter!

Dagens goda råd:

Om man lägger en leksaksglaskula i kastrullen när man skall koka mjölk sätter den mjölken i rörelse vid uppvärmningen. Härigenom förhindras mjölken att vidbrännas, samtidigt som kulan åstadkommer ett ljud när kokpunkten uppnåtts.

Dagens rätter:

LUNCH: Pytt i panna med rödbetor.
MIDDAG: Gratinerad tunga med broccoli. Blåbärssoppa.

För oss i radio:

Tisdag:
12.45 Det blommande hemmet: Hibiscus och andra favoriter.

Gratinerad tunga med Broccoli
(4 pers.)

1 pkt djupfryst broccoli
12 skivor tunga
1 msk margarin
2 msk vetemjöl
4 dl gräddmjölk
2 msk riven ost
salt och peppar.

Beredning: Den djupfrysta broccolin tinas i rumstemperatur eller förvälls ett par minuter så bitarna skils. Föredrar man färsk blomkål så delar man den i buketter och kokar dessa i lättsaltat vatten 8—10 min. Tungan skärs i rätt rejäla skivor. Har man bara småbitar kvar så skärs dessa i tjocka strimlor. Margarin och mjöl fräses ihop och späs med gräddmjölken — ev. också lite tungspad men då bör man vara sparsam med extraskryddor i såsen. Såsen får koka 7—8 min. så den blir jämn och slät. Grönsakerna får rinna av och läggs i botten på en eldfast form. Tungan läggs över och påslås såsen i vilken man blandat den rivna osten när kastrullen tagits av elden. Formen gratineras i varm ugn i 10 min. Vill man göra denna rätt lite finare för att bjuda främmande på så blandar man även i en liten burk sparris i bitar.

PLOCK UR PRESSEN

DÖDEN I GRUSGROPEN har under senare år blivit en allt vanligare företeelse. Vi erinras härom genom återkommande olyckor, skriver Göteborgs-Tidningen (fp) och försöker bena ut orsakssammanhanget:

Exploateringen av grustäkterna har numera antagit sådan omfattning, att den knappt låter sig överblicka. Byggnadsindustrin kräver sin tribut av grus, vägunderhållet måste ha en jämn tillförsel av grus för att kunna fungera, och hur skulle det i dessa vinterdagar med sitt nyckfulla och riskfyllda väglag se ut på färdvägarna, om där inte grusades? Grustäterna har blivit guldgruvor, och med de maskinella resurser vilka nu står till buds kan dessa naturtillgångar utnyttjas på ett helt annat sätt än tillförne. Grävskoporna skalar grusåsarna ända ner till berggrunden. En naturlig följd av denna maskindrift har också blivit, att risken för ras blir mycket större än den man i gammal tid hade att räkna med.

Det ligger säkert åtskilligt i dessa synpunkter och kollegan ifrågasätter även om säkerhetsanordningarna byggts ut i takt med exploateringen och maskindriften.

De många grusgropsolyckorna fordrar faktiskt en positiv uppmärksamhet. Allt vad som göras kan för att minska eller eliminera riskerna bör göras.

BILSTÖLDERNA HAR ÖKAT oroväckande under 1955. De mest pessimistiska räknar med 100 proc., dvs. en ökning från cirka 9,000 till 18,000 stölder. Västmanlands Nyheter (bf) anser att det daltas för mycket med de unga biltjuvarna:

De milda straffen för biltjuvarna och daltet med den från radikalt-socialt håll har skapat en ruskig mentalitet hos ungdomarna tillhörande denna kategori. Då de vet att de oftast går fria från straff blir de också mycket arroganta och oförskämda mot polisen under utredningen. Det hör till sällsyntheterna att någon uppträder hyfsat eller visar någon som helst skuldkänsla. Och fräckheten sitter i inför domstolen och uppblåses av "spättor" av samma kaliber, som hör till gänget.

Problemet med de unga biltjuvarna är förvisso allvarligt. Att endast härleda bilstölderna till det fantastiska motorintresset hos ungdomen går inte. I åtskilliga fall är nog marginalen mellan billån och bilstöld obefintlig. Och kollegan har rätt när den hävdar att även daltet kan drivas för långt.

Det skall vara måtta på allt!

93 procent fylloökning i Stockholm

STOCKHOLM (TT)

Under det första motboksfria kvartalet i fjol omhändertog polisen i Stockholm 4.128 fylleister, vilket är nästan dubbelt så många som under samma tid 1954, då motboken fortfarande utövade sin återhållande verkan, uppger SVD. Siffran är hämtad ur nykterhetsnämndens kvartalsstatistik, där man kommit fram till en procentuell ökning av 92,8 — förstgångsfylleristerna har dock inte ökat i samma takt.

De notoriska poliskunderna har blivit finkade fler gånger per månad än tidigare och tynger därigenom ner statistiken. Fylleriet bland kvinonr ökade 25 proc. Under första oktoberveckan ökade fylleriet med 226,8 proc. för att sedan successivt sjunka. Ökningen under december jämfört med 1954 var cirka 70 proc.

Sedan spriten blev fri har alkoholistfallen i Stockholm fördubblats, framhåller direktör Olof Burman i en kommentar till statistiken. Den mest markanta tendensen efter 1-oktoberreformen är att bråken i hemmen ökat mycket starkt. Polisen har temporärt förstärkt den avdelning som sysslar med alkoholistfallen och familjebråken.

Olivecrona ostronsjuk

STOCKHOLM (TT)

Professor Herbert Olivecrona har enligt ST insjuknat i gulsot som han fått genom att äta ostron. Han vårdas på sin egen neurokirurgiska avdelning på Serafimerlasarettet. Gulsoten är lindrig men professorn räknar själv med att vara borta från tjänstgöringen i ett par månader. Serafimerns neurokirurgiska avdelning fungerar som vanligt, men professorns privata mottagning har varit stängd sedan nyåret.

Flest sydhallänningar når Ni med en annons i LT

1.100 glädjeflickor i Hamburg

Inget problem säger polisen

1,100 prostituerade kvinnor i Hamburg är ägare till så kallade kontrollappar, som utfärdats av stadens polis och hälsovårdsmyndigheter. Presschefen hos Hamburgpolisen försvarar myndigheternas legalisering av denna trafik. Prostitutionen ska inte förbjudas om man vill ha den under kontroll, säger han.

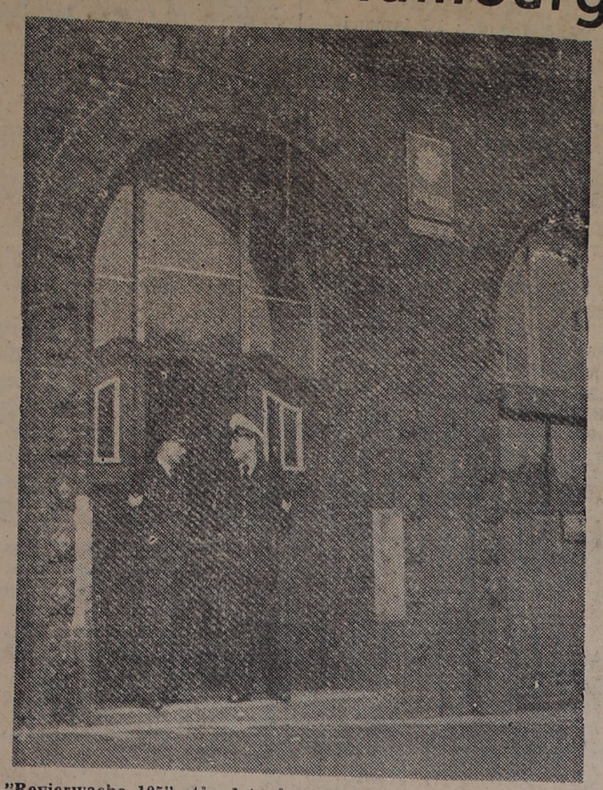

"Revierwache 105" står det på en liten blå-vit skylt vid polisstationen på Davidwache. Den svensk, som blivit av med pass och plånbok, kan få snabb hjälp om han kommer hit.

NATT i Hamburg

Andra artikeln

Han fortsätter: För trettio år sedan gjordes ett par försök att ta bort prostitutionen. Vi hade en styrelse i Hamburg som utgick ifrån, att prostitutionen står i strid med de mänskliga rättigheterna. Man förbjöd den. Resultatet blev att antalet fall av smittosamma könssjukdomar ökade och att den illegala prostitutionen tog en våldsam fart.

Prostitutionen i Hamburg är inget problem, påstår myndigheterna. Av de 1100 flickor ur det s. k. lätta gardet finns omkring 650 på de tre speciella bordellgatorna, Herbertstrasse, Kleine Marienstrasse och Curtiusstrasse, den sistnämnda endast ett stenkast från polishögkvarteret. De övriga flickorna, vilkas ålder varierar mellan 20 och 60 år, "strögar" på S:t Pauli och Jungfernstieg samt gatorna däromkring. Mest tilltalande anser polismännen bordellgatorna är. Alltid ordning. De försäkrar rent av, att det inte finns något ställe i Hamburg, där en utlänning kan känna sig så säker till liv och egendom som t. ex. på Herbertstrasse, där flickorna har ett mycket gott samarbete med polisen.

"TURISTSENSATION."

Det finns ingen svenska bland Hamburgs legala prostituerade. Inte heller känner man till, om det bland de illegala finns några som har svenskt medborgarskap. De svenska turister, som råkat ut för svensktalande prostituerade, kan vara säkra på att det är tyska flickor som lärt sig svenska genom sjöfolk eller turister.

Överhuvud har Hamburgs polis inga klagomål att komma med när det gäller svenskars uppträdande (man gör dock ett undantag för vissa skolresegrupper som bott på vandrarhemmet Stintfang). Inte heller har man någon anledning att kritisera de svenska kvinnor som under besöket i Hamburg tar sig en titt på bordellgatorna. Förre polischefen för världsberömda Dawidwache vid Reeperbahn, Schlüter, rent av anser, att dessa gator är en turistsensation som man bör ta sig en titt på lika mycket som t. ex. nattklubbarna vid Grosse Freiheit.

1,000 MARK FÖR "SVART" PASS.

En annan sak är, att många svenska turister, som gett sig i kast med de illegala prostituerade, blivit av med plånbok och pass. Utländska pass betalas med över 1,000 DM på Hamburgs svarta börs och flickorna, som i många fall har en manlig beskyddare att försörja, gör allt för att klara den torftiga ekonomin. Men, som sagt, i allmänhet är det de illegala som svarar för den sortens kriminalitet och om den bestulne sätter sig i förbindelse med polisstationen kan han, om han har reda på var han träffade flickan och var han "övernattade" få igen sina tillhörigheter inom loppet av några få timmar. Reeperbahns kriminalmän vet, vem som sysslar med liknande affärer.

— En sak vill jag emellertid ha sagt: det är inte miljön som drivit dessa kvinnor ut i prostitutionen. Längtan efter ett bekvämt sätt att tjäna pengar torde vara det väsentligaste. Att många av dem sedan kan bli goda hustrur och mödrar är en helt annan sak. Det är många landsortsflickor, som skriver till polisen och ber att få kontrollappen.

Så säger presschefen för Hamburgpolisen. Men efterkrigsnöden då? Människorna i flyktingströmmen? Är inte det ändå två företeelser, som drivit ut många i detta träsk?

Nej, säger presschefen. De prostituerade är inga offer för efterkrigsnöden. En man, som kommer på avvägar, stjäl, säger han. En kvinna kan tjäna pengar på enklare sätt, gatan blir hennes arbetsfält.

Är det nu så enkelt...? Polisen är dock inte ensam om denna uppfattning. Flickan som vi träffar på Baurs nattklubb vid Hauptbanhof, delger oss samma åsikt — om sig själv:

— Vad skall jag slita ut mej för? sa hon. Jag kommer hit till Baur en eller två gånger i veckan och är snäll mot någon ensam man och sedan klarar jag mej resten av veckan.

Ingen skulle tro att hon är "Strichmädchen". Men redan efter tio minuter på dansgolvet berättar hon öppet vad ett besök hos henne kostar.

— Det finns många som jag, menar hon. Varför ska jag hemlighålla det? Det är ju mitt näringsfång.

M. L.

ANNONSERA

Dansken och svenskättlingen Leonard Gyllenborg skapar stor konst i en liten torpstuga under Yngered. På väggen en skiss i ⅓ storlek av det monumentala verk i mosaik, som ägnats minnet av Hans Hedtofts insats för det nordiska samarbetet.

Yngeredstorp ger arbetsro åt lyrisk mosaikkonstnär

HEDTOFTS MINNE HYLLAS MED MONUMENTALVERK

I skuggan av Danmarks högsta berg, Himmelsberget vid Silkeborg, håller man på att uppföra en byggnad för den nordiska idrottsungdomen, som i Danmark anslutits till en politiskt och religiös neutral organisation, DUI. Den byggnaden är ett semesterhem, som kommer att vara öppen för barn och ungdom från de nordiska länderna. Till minnet av framlidne statsministern Hans Hedtoft har instiftats en fond, vars uppgift bl. a. blivit att dekorera den byggnaden. Budet gick till svenskättlingen Leonard Gyllenborg, och i en torpstuga i Yngered håller nu ett monumentalverk i mosaik att växa fram under temat "Nordiske Børn."

Det är ett stort verk som håller på att skapas stort inte bara i betydelsen monumentalt. I all sin fascinerande enkla symbolik ger den grundtemat i Hedtofts livsgärning, hans brinnande idealism och målmedvetna arbete för utsuddandet av gränserna mellan de nordiska folken.

Ganska betecknande är, att det material, som avsetts för bl. a. detta verk, fastnade i tullen i Malmö, där det suttit fast i två år! Även hr Gyllenborg är varm förespråkare för en nordisk tillunion...

Leonard Gyllenborg är ett mellanting mellan naturalist och modernist, eller vilken -ism ni för övrigt föredrar. Det är omöjligt att klassificera Gyllenborg, stoppa in honom i ett fack och etikettera honom. Han har drag av Karl Larsen i sina verk, naturlyriken skiner igenom i hela hans produktion — också i porträtten har han i straffagearrangemangen mycket som avslöjar naturdyrkaren, naturpoeten. Utan att bli söt!

— Ja, du förstår, jag anser konsten förfelat sin verkan, om den bara är dekorativ. Den nonfigurativa konsten är dekorativ, den smälter väl in i nutidens arkitektur, men konstnärens uppgift är en annan än att vara dekoratörer åt våra arkitekter.

Motiv som lever

Det är ett häpnadsväckande liv i hans skapelser, framför allt i mosaikarbeterna. Wilhelm Mobergs skogssnuva — från Rid i natt — som naken sitter på en klippa framträder som ett led i en legend, där forntid och nutid, natur och människoskildringar har vävts samman. Och hans Torparunge f. ö. — har i all sin raffinerade enkelhet ett liv, som gör att man förstummas i ren beundran. Fem mosaikstift i ansiktet på skogsbonden säger allt om slit och släp, men också om nöjesturen med hund och bössa...

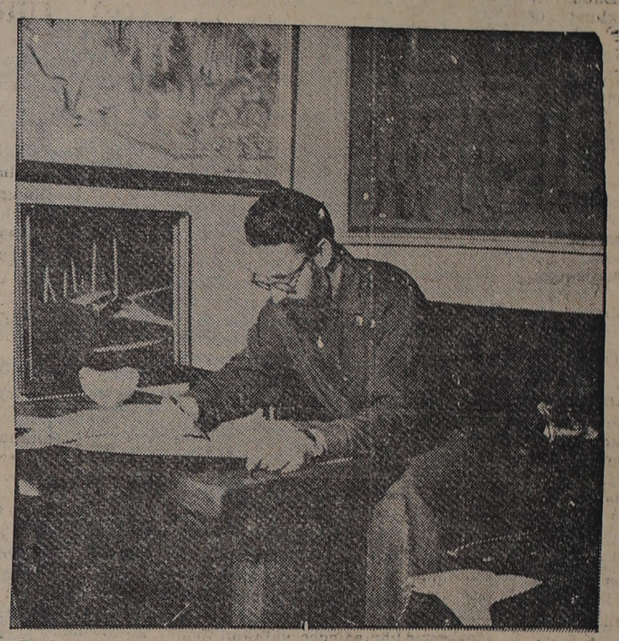

Tavlan bakom ryggen på Gyllenborg är unik. Konstnärerna — far och son Per och Anders Persson i Leksand — hann endast producera ett fåtal. Han köpte den på ett köpenhamnsantikvariat för 450 kr!

Målning — ersatz

— Mosaik — musernas konst

Vi har mycket att lära av enkelheten i allmogekonsten, menar Leonard Gyllenborg, som här beundrar linjespelet i en fästegåva från 1700-talet.

— är den äldsta klassiska metoden för bildframställning, och det var först när kriget började utarma folket och dess intresse för konst, som man kom på idén att måla. Målningen är och kommer alltid att bli ett surrogat, som kom till när det blev för dyrt att lägga mosaik.

Men för att materialet är klassiskt behöver inte nödvändigtvis motivet vara det. Det går att "måla vanligt" också med mosaik.

Han använder företrädesvis mörka mjuka färger i sina mosaikarbeten. Och han utnyttjar marmorns alla schatteringar för att uttrycka den stämning han vill ha fram. Det material han arbetar med berättar var och en sin lilla historia, från den svenska, litet grönaktiga kolmårdsmarmorn — grön på grund av kopparförekomsten — till den vackra ådringen i de många vackra italienska marmorarterna, vars namn klingar av romantik.

Död och förruttnelse

Från Belgiska Kongo kommer en marmorart, intensivt svart till färgen, som genom miljoner år bevarat doften av förruttnelse och död. Den marmorn har bildats av sjunkande plankton, och när man krossar en bit av den, kan man under några sekunder känna intensivt påträngande doft, som konserverats i tidig forntid. Ett annat marmorstycke berättar mycket målande om en bläckfisks gigantiska dödskamp, en bläckfiskart, som lever kvar ännu i dag.

Det är inte en tillfällighet att Gyldenborg slagit sig ned i ett Sjönevadstorp med hustrun och fyraårige vildbasaren Hans. Han har djup förankring i den här bygden, far och morfar var svenskar och på vägvisarna står de typiskt köpenhamnska namnen Abild, Hellerup och Vallby. Och så är det, han är dömd att längta, Leonard Gyllenborg. Är han i Köpenhamns Hellerup och är han i "vårat" Abild längtar han till det köpenhamnska kafélivet. Och vem gör inte det?

KESS

Fin pik

Den amerikanska filmen Blackboard Jungle har i Italien döpts om till "Djungel utan ljus". Eftersom ljus på italienska heter luce har man fått in en fin pik mot USA:s ambassadris i Rom, Clare Booth Luce, som förhindrade filmens framförande vid festspelen i Venedig.

— Ja, men, mamma, det var för att vi hade dragkamp!

Denna gången

En nervös föredragande semestervikarie råkade trassla in sig en smula vid redogörelse för ett ärende inför verkets generaldirektör. För att urskulda sig tillade han med ett förbindligt leende:

— Den här gången var det jag som var dum, generaldirektören.

— Det skulle vara roligt att få träffa er en kväll, fröken. Vad är ert telefonnummer?

— Det står i katalogen.

— Och vad är ert namn?

— Det står också i katalogen

Glada javaneser och rädda negrer

Masken avslöjar mer än den döljer

Den rätta betydelsen av infödingarnas masker och andra magiska tillbehör har studerats närmare av vetenskapen. Varje primitiv ras, från de forntida asiatiska stammarna till de nordamerikanska indianerna har haft sina masker av djup symbolisk innebörd. De mest avancerade i detta avseende är de afrikanska stammarna. Den vitt utbredda förfäderskulten i dessa trakter lever främst genom masker, och dessutom har man rika uppsättningar handskurna avbilder av sina många gudar och gudinnor.

Författaren till den initierade boken "Afrikas kultur talar" har en mycket framstående samling primitiv konst, säkerligen värd ett par miljoner enligt en uppskattning som gjorts. Illustrationerna visar några nummer ur samlingen.

När de afrikanska stammarna skall sända sina voodomeddelanden, bär trumslagarna masker. I den afrikanska folktron är det guden Gabun som mottar och vidarebefordrar alla voodookultens meddelanden. Sändningarna formar sig till stora fester, som firas med danser och omfattande måltider. Man svänger ceremoniyxorna och bär sina förfädersmasker.

Tibetanerna lägger ned ett oerhört arbete på sina masker, som tillverkas i papier-maché. Prakten är rik, som synes, men hela uppenbarelsen ganska främmande för vårt sätt att se.

Maskerna bärs under hela festligheten utom när man intar födan. Ceremonin avslutas sedermera med en rytmisk trumfinal. I bakgrunden sitter stammens åldringar och tillverkar med hjälp av mycket primitiva redskap nya masker till kommande danser.

De antropologer som studerat tidigare kulturer har funnit att ceremonierna har stor betydelse och att det ligger djup mening bakom dem. De amerikanska indianerna använde exempelvis skräckinjagande masker, många av dem tillverkade av trä och prydda med riktigt människohår. Vid amerikanska västkusten hade indianernas masker samma utseende som figurerna på totempålarna, och målades i skarpa färger.

En havaiansk mask ser verkligt grym ut, en lång, smal vävd huva med otäcka hajtänder. Den leder sitt ursprung till öns legender om gamla gudar och monster.

Den skämtsamme och glädjeälskande javanesen å andra sidan gör glada masker, som används vid ceremonier, lekar och festligheter av olika slag. En del bärs bara av män, och andra representerar det egna idealet av feminin skönhet med kritvita ansikten.

De kanske mest grandiosa av alla masker är dock de som kommer från Tibet. De är gjorda med utsökt konstfärdighet och stort tålamod i papier-maché, och gör ett mycket pampigt intryck.

På bilderna ses överst från vänster en indianmask från en stam vid amerikanska nordvästkusten. Den är gjord av trä som målats i glada färger, och håret är från en människa. De glada javaneserna har nästan karikeriska drag på människornas masker — den översta och den högra — medan den kvinnliga till vänster visar javanesens kvinnliga skönhetsideal. Elefanten och antilopen är odödliggjorda med de två maskerna på nästa bild, som kommer från Golongo i Afrika. Den hawaianska mask som beskrivs i artikeln ses längst till höger.

De FLESTA och BÄSTA ortsnyheterna får Ni för endast 33 kr om året i LAHOLMS TIDNING

RADIO

MÅNDAGEN DEN 16 JAN.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Måndagsblandning.
7.00 Reinhold bjuder på skiva.
7.30 Måndagsblandning.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön av biskop Manfred Björkquist.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.20 Vardagsmorgon.
10.30 Skolradio. Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Sven Fjelner.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Gösta Burman och Erik Veiner Westin spelar dragspel.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Båtsman Hurtig. Axel Erlandsson berättar.
12.58 Tidssignal.
13.00 Lätt middagsunderhållning.
13.40 Professor Edvard Thermænius berättar om hur det går till att regera.
14.10 Skolradio. Tom Brown's Schooldays. Manuscript by Philippa Pearce, London.
14.30—15.05 Hoffmans äventyr. Fantastisk opera av Jacques Offenbach. Text: Jules Barbier och Michel Carré. Översättning: Emil Grandinson. Operakören och Kungl. Hovkapellet under ledning av Sixten Ehrling.
Akt II. Hoffman— Einar Andersson; Nicklaus — Arne Ohlson; Giulietta — Hjördis Schymberg; Dappertutto — Hugo Hasslo; Schlemil — Anders Näslund; Pitichinaccio — Gösta Björling; En kurtisan — Kerstin Meyer. (Inspelning från Kungl. Teatern).
16.30 För flickor och pojkar:
16.30 Barnens löpsedel.
16.40 Klubbarnas klubb.
17.00 Väderlek.
17.10 Att sparka sig fram — på medar och hjul.
17.30 Hos en yrkesvägledare.
17.40 Grammofonmusik. 1. Moldau, symfonisk dikt (Bedrich Smetana). Amsterdams konserthusorkester. 2. Lenskijs aria ur "Eugen Onegin" (Tjajkovskij) Solist: Walther Ludwig. Münchens filharmoniska orkester. 3. Tredje satsen ur Sonat A-dur för violin och piano op. 13 (Gabriel Fauré) Jean Fournier och Ginette Doyen. 4. Cavatina ur "Barberaren Sevilla" (Rossini). Solist: Margareta Hallin-Boström. Kgl. Hovkapellet. 5. Vals ur "Zigenarbaronen" (Strauss). Leonard Pennario, piano. 6. Das gibt's nur einmal, potpurri (Heyman) Solister, kör och orkester. 7. Min gula ros i Texas (Don George-Ninita) Margaret Bienert och Georg Adelly, sång. Bengt Hallbergs blåsorkester. 8. Aubade d'oiseaux. vals (Charles Pegury) Gilbert Roussel, dragspel. 9. Kom igen (Young-Sandström). Ingvar Bonze, sång. Sten Carlbergs orkester 10 Cielito lindo (arr. Pablo Marin) Pablo Marins orkester. 11. Siesta senor (Povel Ramel) Brita Borg, sång med Flickery Flies. Allan Johanssons orkester. 12. When the saints come marching in. Blåsorkester.
18.40 Små sår och brännskador. Docent Edgar Mannheimer.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Goddag — växkaft Karl-Arne Holmsten frågar och Siv Ericks, Gunnar Björnstrand och Martin Ljung svarar. (Från Program 2)
19.55 Stringtime med Åke Jelving och hans solister
20.25 Tidsspegel. Redaktör: Erik Coland.
21.05 Gerard Souzay, Frankrike. Vid flygeln: Dalton Baldwin.
21.40 Nordiska radionoveller Hans Lyngby Jepsen: Salomo. Inledningsord av Knut Ahnlund. Uppläsning av Holger Löwenadler.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—22.50 Professor Alexander Cowie om Robert Frost.

Danska radioprogrammet månd.

6.00 och 7.00 Nyheter 7.10 Morgongymnastik 7.35 Grammofonmusik 8.30 Morgonandakt 9.00 Gymnastik för husmödrar 12.00 Grammofonmusik 12.30 Nyheter 12.40 Symfoniorkestern spelar 13.35 Middagsföljetongen 14.30 Musik under arbetet 15.30 Kvinnornas eftermiddagsprogram 16.00 Frankie Laine sjunger 18.45 Nyheter 19.35 Gammal dansmusik 21.00 Takt och toner 21.40 Sydländsk gittarmusik 22.00 Kvällsnyheter 22.15—23.00 För jazzlyssnarna. **Andra programmet 283 och 210 mtr.** 18.00 Musik vid matdags 18.45 Nyheter 19.30 Violoncell och piano 20.00 Aftonföljetongen 20.30 Kammarkonsert 22.00 Kvällsnyheter 22.15—23.00 Kyrkligt magasin.

TISDAGEN DEN 17 JAN.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.20 Lite av varje. Redaktör: Herbert Friedländer.
7.40 Morgonandakt. Kontraktsprost Gerhard Rexius.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Morgonmål och mellanmål.
8.45 Underhållning med Annie Cordy, sång, Gilbert Roussel, dragspel, och Jean-Eddie Cremiers orkester.
9.30 Skolradio. Blid Man's Buff. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Per-Olof Hensjö.
10.00 Claes Livijin kåserar.
10.30 Skolradio. Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Kurt Furenäs, sång, och Julius Jacobsen, piano.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Det blommande hemmet: Hibiscus och andra favoriter.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Talarträning. Att använda "stolpar". Program av Gundel Rende och Torsten Sandhammar.
13.30 Järvaoketten. Diri.: Harry Svensson.
14.00 Husmodershalvtimmen:
14.30 Grammofonkåseri av Torsten Jungstedt.
15.00—15.30 Radioföljetongen David Copperfield av Charles Dickens. En förlust. Uppläsning av Stig Järrel.
16.30 Barnteatern: När Jan Klaassen botade kungen. En gammal holländsk saga berättad av Antonia Ridge och bearbetad av Britt G. Hallqvist. Personer: Kobus, Nelis, Gumman som blir ävla, Hein, Jan Klaassen m. fl.
17.00 Väderlek.
17.10 Romantisk pianomusik spelad av Britta Hjort.
17.35 Dikter av Zackarias Topelius. Uppläsning av Nils Nygren.
17.50 Sven-Olof Thulin spelar grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och vädelek. Dagens eko.
19.30 Hillman och de tre ingenjörerna Kriminalserie för radio i fem delar av Folke Mellvig. Regi: Carl-Otto Sandgren. Del II: Caprice.
20.00 Rytmisk cocktail med sångkvartetten Four Pops och Arnold Johanssons kvintett.
20.20 På besök i Hamburg.
20.45 Om dricks pengar och service.
21.30 Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckerberg. 1. Alexander Borodin. Symfoni nr 2 h-moll. 2. Bedrich Smetana: Uvertyr till "Brudköpet".
22.05 Veckans fynd.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Ebba Lindqvist presenterar nya diktsamlingar av Carl-Emil Englund, Sten Hagliden och Stig Sjödin.

TISDAG
Program 2

19.30 Sånger till knäorgel. Gunde Johansson sjunger egna visor och berättar.
19.50 Filmremsan. Redaktör: Hans Ullberg.
20.05 Giovanni Pierluigi da. Palestina: Kammarkören sjunger under ledning av Eric Nilsson.
20.30 Vinterstycken av Harry Martinson. Uppläsning av Bengt Blomgren.
20.45 Underhållning på grammofon med Eddie Cantor, sång, Ruby Braff, trumpet, Ellis Larkins, piano, och Paul Westons orkester.
21.30—22.05 Boktryckaren i Philadelphia. Ett program om Franklin av Stellan Arvidson.

Danska radioprogrammet tisdag

6.00 och 7.00 Nyheter 7.10 Morgongymnastik 7.35 Grammofonmusik 8.30 Morgonandakt 9.00 Gymnastik för husmödrar 12.00—13.35 Middagskonsert. I pausen 12.30 Nyheter 13.35 Grammofonmusik 14.05 Kvinnornas eftermiddagsprogram 14.35—15.30 Musik under arbetet 16.00 Underhållningsmusik 18.45 Nyheter 19.50 Önskeprogram på grammofon. 20.15 Radioteater 21.25 Mozart konsert 22.00 Kvällsnyheter **Andra programmet 283 och 210 mtr.** 18.00 Musik vid matdags 18.45 Nyheter 19.20 Filmkrönika 21.00 Underhållningskören sjunger 22.00 Kvällsnyheter 22.40—23.00 Godnatt musik.

IBRA RADIO
Måndagen den 16 januari

17.45 Grammofonmusik.
18.15 Barnprogram. a) brevlådan, b) Barnmöte i Karlskrona. Tal av P. S. Daniel, Indien.
18.45 Grammofonmusik
19.30 T. B. Barratts självbiografi (XII. Jörgen Källmark läser kapitlet "Städse på Sion jag tänker".
20.15 Holland. Andakt. E. Schuurman.
20.30 Frankrike. Grammofonmusik.
20.45 Frankrike. Andakt. Lucien Vivier.
21.00 Reportage.
21.30 Erik Samuelsson sjunger till gitarr.
21.45 Aftonandakt. Paul Karlsson, Kramfors.
22.00 Avgörelsens stund.
22.15 Norge. Andakt Olaf Deila.
22.30 England. Grammofonmusik.
22.45—23.00 England. Andakt. Francis Thomas.

Nytt och Flytt

Dagens namn
HJALMAR

Solen går upp kl. 8.46 och ned kl. 15.58.

Morgondagens namn
ANTON

Solen går upp kl. 8.45 och ned kl. 16.00.

Skottehistoria.

Där var han

I läroverket fanns en lärare som alltid hade till vana att luta sig bakåt i katederstolen. Vid en av hans lektioner hade en lärjunge flyttat fram stolen något så att den inte skulle ta i väggen när läraren lutade sig bakåt. Vid lektionen inträffade också nycket riktigt det alla eleverna väntat på; läraren slog bakåt med stolen. Generad och lite osäker reste denne emellertid på sig och borstade av byxorna och återtog lektionen med följande ord:

— Jaha, var var det vi var nu?

— På golvet, replikerades av en röst i klassen.

MHF:s HELGMANING:

Bilister: ni har väl godkända reflexanordningar på fordonet?

Snäll Gable

Clark Gable talar inte gärna om att han i sin hjärtegodhet har rådat sin första hustru, den nu 72-åriga Josephine Dillon, från ruin.

Vi har fått det från en skvallerspalt i en amerikansk tidning, som upplyser, att just den dag den 54-årige hjärtekrossaren var brudgum för femte gången, fick han veta att Mrs Josephine skulle bli tvungen att sälja sitt hus i Hollywood för att skaffa reda pengar. Mr Gable handlade raskt, köpte huset, lät reparera det och lät den gamla frun bo i det med löftet om att hon för framtiden icke behövde göra sig ekonomiska bekymmer.

Mrs. Dillon var omkring de 40, då en ung man med väldiga öron kom till henne för att reparera hennes telefon. Hon arbetade inom filmindustrien och hade en del att säga till om. Hon se, att Clark inte bara var öron, och så satte hon sig för att skapa honom en framtid. Då han tyckte om att göra saker och ting grundligt, gifte hon sig med honom. Äktenskapen vara som regel icke länge i Hollywood, Clarks och Josephines inte heller, men de kunde dock skiljas som vänner. Och hon har nu tagit emot husgåvan utan invändningar, men, påpekar hon:

— Jag har aldrig bett honom om ekonomisk hjälp.

Ett ord på vägen

Sanningens Ande.

Gruvgasen var i gamla dagar en fruktansvärd ffara för arbetarna i Englands kolgruvor. Denna gas är dödande, men den verkar så omärkligt, at arbetarna inte varsnar faran förrän det är för sent. De är inte känsliga nog för att upptäcka den i tid.

För att inte bli överrumplade av gasen brukade därför arbetarna föra med en liten fågel i bur. Den lilla fågeln var ju mycket ömtåligare och känsligare än människorna och dog av den allra minsta giftmängd. Så höll arbetarna ett öga på fågeln, och så länge den levde kunde de rygg arbea vidare.

Det händer ofta att vårt färnuft inte räcker till för att skilja mellan sanning och bedrägeri. Men om vi lägger märke till, hur Guds Ande verkar i samvetet, skall vi snart nog komma på det klara med, om det är fara på färde.

När Jesu fiender utsår tvivel i vårt hjärta och vi inte vet vad vi skall tro, då skall Guds Ande på nytt klargöra för oss, vad som är sanning: Guds eget ord.

Anden säger ifrån när vi blir stora i våra egna tankar. Anden varnar också när vi sätter våra egna tankar och meningar upp mot Guds tankar.

Sanningens Ande skall vakta oss som en fader, säger Jesus. "Fadern skall giva eder en annan Hjälpare — sanningens Ande. — Jag skall icke lämna eder faderlösa; jag skall komma till eder." Joh. 14: 16—18.

Han är sanningens tolk på vår jord
och ger a'drig i striden upp.
Han segrar med livets heliga ord
och går främst i den kämpande trupp.

Äntligen fick de syn på något, som de trodde var land. "Åh", stönade Magnus, "det var i sista ögonblicket". — "Se, det är ett vitt land". utbrast Jimmy.

Magnus vadade in till stranden och Jimmy hoppade av. "Usch! Det är ju iskallt!" ropade han. "Kom Magnus så går vi längre in på landet och ser om det inte är varmare där".

Magnus släpade sig i väg, för han var så trött. Jimmy skakade av köld, och tänderna skallrade i munnen på honom, medan de vadade genom snön.

SNAROR

Roman av Harriet Lewis

(37)

— Ni kan lita på, miss Clara, sade hon, att er fiende är densamma som förde er till Zorlitz. Han såg er gå ombord på jakten och utan tvivel var han i komplott med kaptenen och lät honom föra er hit i stället för att följa mr Pulfords föreskrifter. Jag tror, att denna förklaring är den rätta.

— Det är möjligt, svarade Clara. Människorna där nere äro verktyg i en grym och samvetslös fiendes hand. Vi voro ju flera dagar på väg från London. Uppgiften, att vi blivit uppehållna av motvind var blott en falsk förevändning av den bedräglige kaptenen. Den djupa snön, ödsligheten och den skarpa kölder. tillkännage att vi befinna oss långt uppe i norden; men jag kan ej säga, om det är Norge eller Skottland. Blott en sak vet jag med visshet —

— Och det är —

— Att vi måste försöka fly! Vi mista förståndet, om vi stanna kvar här. Jag skulle hellre i mörkret vilja störta utför det här bråddjupet eller frysa ihjäl i bergspassen, än här avvakta den förestående domen.

— Det vill även jag. Men, hur skall det bli möjligt att fly! Vi äro strängt bevakade och ehuru våra fiender beslutat att låta oss leva en månad till, kunna de likväl ändra tankar och döda oss i morgon. De passa på tillfället, då vi ej äro på vår vakt. O, miss Clara, utropade den gamla tjänarinnan förtvivlad, för oss finns ingen möjlighet till flykt. Vi äro förlorade!

XXXIII.

— Gretchen, sade Clara med mild stämma, ni får ej överlämna er åt sorg och misströstan! Man låter oss leva en månad till! Lugna er! Vi måste överlägga med varandra om flykt. Om vi önska att levande komma ur detta hus behöva vi hela vår styrka.

De sutto uppe hela natten. Trötta och utmattade av sinnesrörelse beredde de sig slutligen att gå till vila. Clara beslöt att uppsätta barrikader för att skydda sig mot ett nattligt anfall av sina fiender, och hjälpte Gretchen att placera en del tunga möbler framför dörrarna.

Sedan Gretchen hjälpt sin unga matmor att kläda av sig, gick hon in i det inre rummet, där hennes säng stod. Båda två voro snart försänkta i en tung sömn.

När de vaknade var det dager och när Gretchen klätt sig och kom in till sin matmor, fann hon henne klädd och färdig, men darrande av köld, ty eldbrasan hade för flera timmar sedan brunnit ned.

— Tror ni det är deras avsikt att låta oss frysa ihjäl, miss Clara? frågade Gretchen viskande. Luften är så kall, att jag är alldeles genomisad.

Claras svar bestod i ett småleende, under det hon hjälpte tjänarinnan att borttaga barrikaderna, varefter Gretchen hämtade en tjock schal och kastade den över miss Rosses axlar.

Plötsligt hördes nyckeln vridas om i låset. Dörren öppnades och mr Jarvis inträdde med famnen full av ved; hans hustru följde efter med en panna glödande kol. Maria höll vakt vid dörren.

Av uttrycket i fångarnas ansikte kunde mrs Jarvis sluta sig till de farhågor de nyss hyst.

— Det var ej vår avsikt att låta er frysa ihjäl, sade hon, ehuru det kunde vara det lättaste sättet att komma ur förlägenheten. Vi vilja behålla ert liv tills vi själva lämna detta ställe.

— Kommer jakten och hämtar er? frågade Clara och försökte tala i likgiltig ton.

— Nej, vi skola färdas över bergen, svarade mrs Jarvis, i det hon tömde kolen i kaminen och lade veden ovanpå den.

— Och här finns ett par duktiga blodhundar, anmärkte mr Jarvis. Jag ber er komma ihåg det, miss Rosse, ifall ni har lust att ge er på flykten.

Eldbrasan sprakade snart muntert och de obehagliga gästerna avlägsnade sig åter sedan de omsorgsfullt stängt dörren efter sig.

Efter en stund återkom Maria med en frukostbricka; denna gång var det Jarvis som höll vakt vid dörren.

Miss Rosse frukosterade utan fruktan för att bli förgiftad, och Gretchen deltog i måltiden.

Då brickan blivit borttagen och fångarna lämnade åt sig själva, började Clara gå fram och tillbaka i rummet.

— Detta hus är mycket gammalt sade hon tankfullt. I taket finns åtskilliga remnor och trapporna äro bräckliga. Det har troligen blivit byggt för två eller tre hundra år sedan. Jag har läst berättelser om gamla hus med lönntrappor och hemliga rum. Det är möjligt att även i detta hus finnes ett hemligt rum.

Clara började knacka med eldtången på väggarna under de nedhängande tapeterna. Intet ljud förrådde något tomrum mellan de med fuktigt murbruk betäckta stenarna. Väggarna undersöktes noggrant med ett tålamod som förtjänade större framgång; men resultatet blev en felslagen förhoppning.

Middagstiden var nu inne. De sökande hade i rättan tid upphört med sitt arbete, ty Maria inbar nu deras middag, av lika utmärkt beskaffenhet och lika riklig som vanligt.

Portugisiskan lämnade rummet och miss Rosse och Gretchen åt sin middag.

— Det är ej deras mening att låta oss omkomma av hunger, anmärkte Gretchen.

Efter middagen utsträckte Cara och Gretchen sina efterforskningar till väggarna i det inre rummet. Undersökningen fortsatte under hela eftermiddagen och ej förrän de förgäves hade knackat över hela väggen, insåg Clara hur stora förhoppningar hon fäst vid denna underliga idé och med vilken säkerhet hon trott sig skola upptäcka ett hemligt rum.

De återvände till det yttre rummet och Clara kastade sig på en soffa. Maria bar upp ljus och kvällsmaten och Jarvis fyllde på kolförrådet.

De följande dagarna förflöto på samma sätt som denna.

April efterträddes slutligen av maj. Vindarna blevo mildare. Snön låg ännu kvar i bergspassen och på bergstopparna, men mr och mrs Jarvis samt portugisiskans otålighet hade stigit till en sådan grad, att de beslutat att ej längre stanna kvar på Svarta klippan, utan hellre trotsa det fula vädret och de dåliga vägarna än att längre fördraga denna enslighet.

Genom fångvaktarens betydelsefulla, hotande min underrättades Clara om, att slutet nalkades.

En dag i början av april inbar Maria som vanligt den rikliga middagen. Portugisiskans ögon hade ett hemskt uttryck, som kom Clara att rysa. När Maria lämnat rummet och var på väg till köket, utropade hon:

— Nu har jag burit upp hennes sista middag! Jag kan ej dröja här längre; flickan måste dö i afton.

— Jag är av samma tanke som ni Maria, sade Jarvis. Jag har trött-nat vid detta ohyggliga näste. Både flickan och gumman måste dö. Stunden är kommen!

XXXIV.

Jarvis började genast göra förberedelser till det sorgespel. han och hans bundsförvanter så länge haft i tankarna. Han gick ned i stallet och gav hästarna en frikostig ranson havre. Därefter drog han ut den gamla, starka vagnen, smorde hjulen och undersökte dem noggrant för att förvissa sig om att de voro starka nog för den förestående färden.

Då han kom ut i fria luften betraktade han himmelen med granskande blickar.

(Forts.)

Ny gasturbinbil

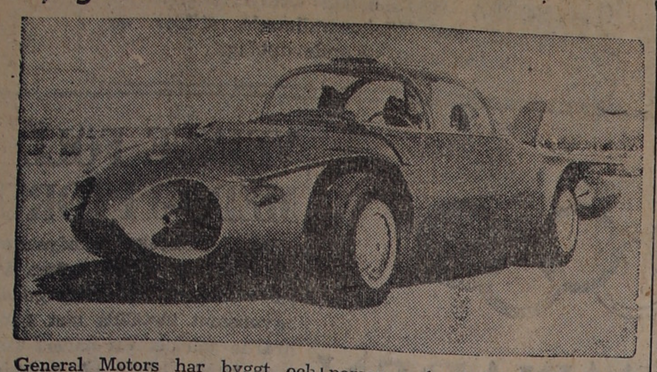

General Motors har byggt och med framgång provat en ny experimentbil med gasturbin, "Firebird II", som kommer att visas offentligt för första gången på "General Motors Motorama 1956" den 19—24 januari i New York. "Firebird II" har konstruerats som en fyrsitsig familjebil för landsvägsbruk men, meddelar General Motors-chefen Curtice, det föreligger ännu inga planer på att sätta den i produktion.

Den första Firebirden hade plats för en person och var icke konstruerad för landsvägskörning. Den presenterades av General Motors för två år sedan och var den första gasturbinbil, som har konstruerats och byggts i USA.

Den nya "Firebird II" gasturbin förefaller kunna köras med i huvudsak samma ekonomi som dagens kolvmotorer. Mr. Curtice sa, att Firebird II är en rapport till allmänheten om General Motors framåtskridande på gasturbinområdet. "Vi har kommit långt. Framstegen under de sista två åren har varit synnerligen uppmuntrande. Trots att det är en experimentbil har Firebird II konstruerats som en fyra personers familjebil för landsvägsbruk. Den har just undergått prov på vår ökenprovbana i Arizona och har med framgång körts på allmän landsväg."

En nyligen konstruerad regenerator eller värmeväxlare, som återvinner mer än 80 % av värmen i avgaserna från turbinen och använder den för att höja temperaturen i luftintaget, är nyckelfaktorn i den förbättrade driftsekonomien. Karossen är gjord av titan, en lättviktsmetall av stor styrka. Det är första gången som titan, vilket är svårsvetsat och svårvalsat, med framgång har använts i en automobilkaross. Karossens utformning har gjorts av Harley J. Earl.

Legal utpressning

Rita Hayworth har genom sin advokat meddelat till förre gemålen Ali Khan att hon hädanefter endast tillåter att parets dotter Jasmin besöker pappan för längre tid än de avtalade 8 dagarna om pappan vid varje tillfälle erlägger 100.000 dollar. För detta belopp får Jasmin stanna minst fyra o. högst 6 veckor hos pappan. — AEP.

Marknadsberättelser och prisnoteringar

meddelade genom Sveriges Lantbruksförbund

Spannmål.

Lantbruksförbundet noterar den 10/1 1956 för fullgod brödsäd av normalkvalitet följande producentpriser, avseende genast leverans, fritt noteringsorten, kr pr 100 kg:

Halmstad—Falkenberg 41: 20, Göteborg 41: 20.

En viss ökad omsättning konstateras nog beträffande vete, men handeln har inte kommit igång riktigt efter helgerna. En del mindre prisjusteringar uppåt för vete har emellertid företagits, huvudsakligen i södra Sverige. I Gävle har vetenoteringen höjts med 50 öre pr 100 kg. Rågpriserna är genomgående desamma som i förra veckan och får betraktas som tämligen nominella, då omsättningen flerstädes är helt obetydlig.

Lantbruksförbundet noterar den 10/1 1956 följande producentpriser på fodersäd, avseende genast leverans, fritt noteringsorten, för vara av normalkvalitet, kr per 100 kg:

Göteborg: Foderkorn 36: —, vithavre 37: —.

Ärter.

Lantbruksförbundet noterar den 10/1 1956 följande producentpriser på rensade, lättkokande gula matärter, fritt köpares magasin:

Mellan-Sverige 90—95 kr per 100 kg.

Marknaden för gula kokärter är kanske något svår att fixera, då handeln är relativt obetydlig. Någon egentlig förändring av prisläget synes det dock ej vara fråga om, mestadels anger käparna ett pris för ordinär vara av 90 kr pr 100 kg, för de allra bästa kvaliteterna avräknas upp mot 95 kr.

Matpotatis.

Lantbruksförbundet noterar för ordinär matpotatis, levererad banfritt eller kajfritt Stockholm, engrospris, vid försäljning till partihandlare, inkl. emballage, kr pr 100 kg.:

	4/1	9/1	11/1
Bintje, King Edward, Magnum bonum	32: —	32: —	32: —
Övriga matpotatissorter	29: —	29: —	29: —

Följande partipriser på matpotatis meddelas den 11/1 1956, avseende partihandlares försäljning till detaljhandlare, inkl. emballage, kr per 100 kg: Göteborg 31 kr.

Marknaden har under den gångna rapportveckan legat lugn och utan nämnvärda prisrörelser. På Stockholms-marknaden gör sig givetvis en viss avvaktande hållning gällande inför importens frisläppande den 16 januari. Importpotatisens priser är utpräglat fasta och visar en stigande tendens. Framför allt på större konsumtionsorter kommer naturligtvis nu den utländska potatisen att finna sina köpare, men man menar där nog också att svensk vara av fullgod kvalitet även i fortsättningen skall kunna finna avsättning parallellt med den utländska.

Stråfoder.

Lantbruksförbundet noterar den 10/1 1956 följande producentpriser på stråfoder, kr per 100 kg:

Hö, hårdvalls-, på stationer i mellersta Sverige 26: —.

Halm, höstsäds-, på stationer i mellersta Sverige 9—9: 50, vårsädsl1: 50.

Omsättningen av hö synes komma igång något nu, men alltjämt får handeln betecknas som mycket snäv, och knappheten på hö är markant. Någon import har ej förekommit. Prisnoteringen i Mellan-Sverige har bibehållits oförändrad, men läget är mycket fast. Beträffande halm konstateras en prishöjning för vetehalm med 50 öre pr 100 kg, för vårsädshalm noteras oförändrat pris. Även halmmarknaden visar en utpräglat fast hållning. En del dansk halm har importerats till bl. a. Blekinge och västra Sverige; priserna för importhalm synes ligga ungefär i nivå med våra inhemska priser.

Slaktfjäderfä.

Svensk fjäderfänotering. Lantbruksförbundet anger för veckan 6/1—12/1 1056 följande riktnotering på slaktfjäderfä vid försäljning från producenter till äggcentraler i södra och mellersta Sveriges produktionsområden, öre pr kg slaktad vikt (plockad vara):

Höns (kron) 310, (prima) 260, (standard) 210.

Tillgång på höns är fortfarande väl knapp för efterfrågan, och marknadsläget är därför utpräglat fast. Kycklingtillförseln är god, efterfrågan synes vara något lugnare efter helgerna, men det råder fortfarande en god avsättning. Prisläget för slaktfjäderfä var helt oförändrat veckan 6—12 januari.

BLOMMOR BLOMSTRAR UTAN JORD

Januari till juli bästa tid för omplanteringen

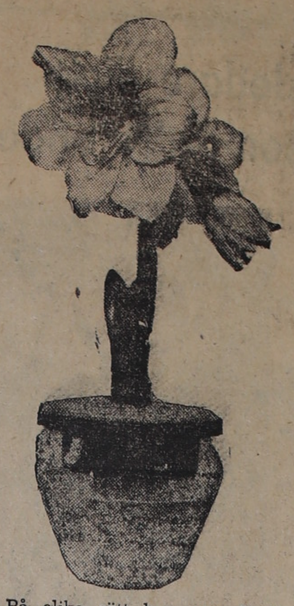

På olika sätt har man försökt förenkla, ja rent av helt komma ifrån det dagliga arbetet med att vattna krukväxterna, men först genom att odla dem i vatten, tillsatt med alla de näringsämnen, som växterna behöver, har problemet definitivt funnit sin lösning.

Det låter underbart för en husmor, att den dagliga skötseln av växterna kan uteslutas och koncentreras till en dag i veckan — kanske ännu mera sällan. Oftast är det enbart roligt att pyssla om sina blommor, men har man ont om tid får blommorna många gånger sitta emellan. Och tack så skönt — nu kan man lugnt resa bort på husmorssemester några veckor utan att behöva ängslas för sina kära krukväxter.

Den nya jordfria odlingen minskar möjligheten för växterna att torka bort. Det är en enkel odlingsmetod. Växterna stortrivs om man bara gjort inplanteringen på rätt sätt och sedan sköter dem efter föreskrifterna. Dessa anvisningar är baserade på försök, som under en följd av år utförts i vårt land bland annat av Klärre & Co i samband med specialister på växtodlingens område. Här kan nämnas trädgårdsdirektör Sven Gréen vid Experimentalfältet i Stockholm, som i sin lilla "Utan jord" lämnar en lättfattlig och instruktiv beskrivning av sina erfarenheter vid jordfri inomhusodling.

Ett 50-tal olika krukväxter har man redan konstaterat trivs utmärkt med denna nya odlingsmetod. De finns också angivna i broschyren "Strålande blomstring utan jord", liksom alla erforderliga uppgifter för omplantering och odling.

Broschyren finns gratis att tillgå hos de flesta butiker i branschen.

Omplantering till jordfri odling lyckas bäst under perioden januari —juli. Man har alltså halva året på sig för att plantera om.

Rötterna skall vara alldeles fria från jord, när växten planteras in i den för ändamålet specialkonstruerade krukan som är utförd i glas eller keramik. Varje kruka består av två delar. En innerkruka med hål för rötterna och där växten stadgas genom att skärvor och kis läggs runt roten, och en ytterkruka som tjänstgör som behållare för vatten och näringslösning. Näringslösningen beredes lätt genom att tillsätta "Blomstra" i förhållande 1:1200 enligt en i broschyren angiven tabell och med hjälp av hatten till flaskan med näringsmedlet, ty flaskhatten tjänstgör praktiskt nog även som mätglas.

Växten skall alltid ha näringsmedel varje gång den får vatten. Bered därför färdig blomstralösning i till exempel en literflaska som kan korkas igen. Denna lösning påfylles krukorna till att börja med en gång i veckan som ersättning för den näring och det vatten som växten tagit upp under den gångna veckan. Vattna aldrig med bara vatten. Sedan rotsystemet utvecklat sig och kraftigare rötter bildats behöver påfyllning ske endast varannan vecka.

Lättskötta och prunkande blomsterfönster är ingen önskedröm längre. De har blivit en påtaglig verklighet för var och en som vill ägna sig åt denna moderna form av blomsterodling.

Evy.

ETT MODERNT ESKIMÅSAMHÄLLE

En av urinnevånarna i eskimåsamhället Aklavik.

Aklavik är uppkallat efter ett eskimåord, som betyder "Där det finns björnar". Denna "metropol" i Mackenziedalen är belägen vid den västra flodarmen cirka tio mil från Ishavskusten. Det lilla samhällets befolkning uppgår till 400 själar, varav de flesta är vita. Hela distriktet kring Aklavik bebos däremot av ca 1100 eskimåer, 300 vita samt ett hundratal indianer tillhörande Loucheuxstammen.

Allt sedan Henry Hudsons dagar har polarområdets ekonomi grundat sig på pälshandeln. Folkets levnadsstandard stiger och sjunker allt efter den växlande tillgången på bäver, viträv, mink och mård. Även om eskimån föredrar fisk och säl, har han dock blivit mer och mer van vid den vite mannens föda. Ja, han har också börjat gå i de vitas kläder, som man kan köpa på handelsstationerna.

Trots det nordliga läget har man lyckats få goda odlingsresultat, och distriktet är numera självförsörjande i fråga om grönsaker, som hinner växa under de långa solskensdagarna i juni och juli. Med bränsle är man också tillgodosedd genom silvergranen, som har en ganska stor utbredning i väl skyddade dalgångar och sänkor.

Före 1943 låg undervisningen helt och hållet i händerna på den katolska och anglikanska kyrkan, som här bedrev sin missionsverksamhet. Numera har emellertid myndigheterna övertagit denna, vars omfattning gradvis utvecklats till att inte blott omfatta elementära skolämnen utan även allmänhygien och slöjd. Nästa år kommer Aklavik även att få en yrkesskola.

Transportproblemen är den främsta orsaken till den långsamma utvecklingen i norr. Avstånden är mycket stora, och de oerhörda temperaturdifferenserna, i förening med landets topografi, gör resor till svåra och dyra företag. Flygets utveckling har emellertid bidragit till att underlätta kommunikationerna i de svårtillgängligaste trakterna. Flygbolag som är stationerade i Mackenziedalens huvudsamhällen upprätthåller trafiken med hydroplan under sommaren, och på vintern sätter man på landningsskidor. En reguljär linje från Edmonton till Aklavik utgör polarområdets enda kontakt med den egentliga civilisationen, varvid både gods och passagerare befordras. Under sommarmånaderna har Aklavik förbindelse med Edmonton en gång i veckan, vintertid två gånger i månaden. Under sommaren ombesörjes godstrafiken även flodvägen nedför Slavfloden över Stora Slavsjön och vidare nedför Mackenziefloden. Gods destinerat till hamnar som Coppermine och Paulatuk på Ishavskusten förs med prämsläp till Tuktoyaktuk, där det omlastas på mindre oceangående

Eskimå-präst i samhället vars namn betyder "Där det finns björnar"

lastångare, som trafikerar Beaufortsjön och förser handelsdepåer, de kanadensiska polisgarnisonerna samt väderstationer med proviant och förnödenheter.

Norra Kanadas snabba utveckling under de sista femtio åren får ses mot bakgrunden av dess mineraltillgångar. Den växande kunskapen om polarområdet har resulterat i en ökad förståelse för dessa områdens ekonomiska möjligheter. Den moderna människan i Nya Världen har insett sitt sociala ansvar för dem, som lever i halvförgätna isolerade bygder längst uppe i Norden. De vita viddernas folk har fått mottaga civilisationens välsignelser — men ännu återstår mycket, innan norra Kanada kan inräknas i det moderna samhället.

Frank Turner.

Flygbild av Aklavik.

Tunnel kortar Europaväg 3

BONN (TT —DPA)

Västtyska förbundsdagens kommunikationsutskott beslöt på onsdagen att vid Rendsburg låta bygga en tunnel under Nord—Östersjö-Kanalen, varigenom trafiken på Europaväg 3, som förbinder Skandinavien med Mellaneuropa, väsentligt underlättas. Stockningarna och väntetiderna vid den nuvarande bron elimineras. Bron passeras årligen av ca 1,2 miljoner motorfordon.

Tunneln blir 670 meter lång, beräknas kosta 35 miljoner DM och byggnadstiden blir tre år.

Prenumerera

Hälsovårdsexperter utser ostronbanker

Hälsovårdsexperter skall enligt beslut av länsstyrelsen utse platser med riskfritt vatten för sumpning av ostron. Beslutet avser att återställa förtroendet för ostronfisket i Bohuslän och har fattats efter överläggningar inför länsstyrelsen med experter inom hälso- och fiskevården. I första hand gick överläggningarna ut på att finna lämpliga sumpningsplatser för ostronen i närheten av Havstenssund. Någon sumpning får inte längre företas vid bryggorna där och förekommer inte heller sedan ostronfirmorna nu valt andra platser.

Svenska Röda Korset
POSTGIRO
900800

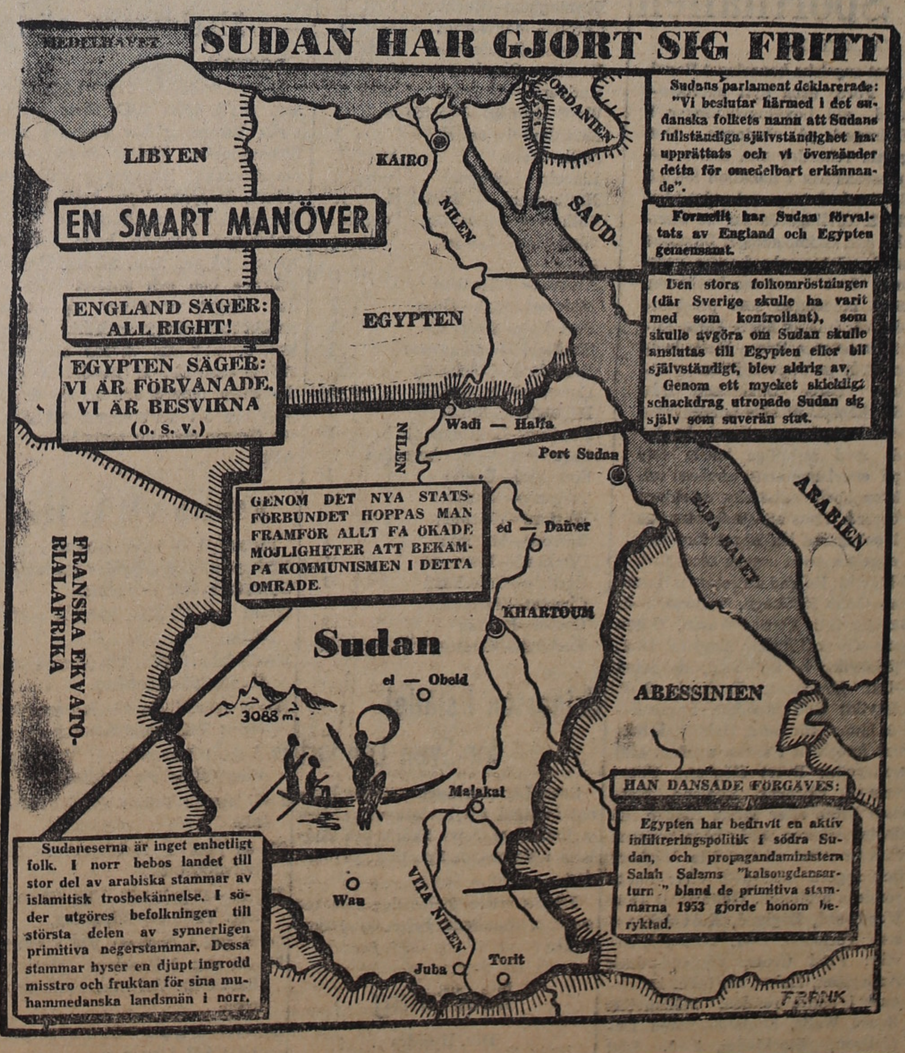

De FLESTA och BÄSTA ortsnyheterna får Ni för endast 33 kr om året i LAHOLMS TIDNING

SÖDRA HALLANDS ÄLDSTA ANNONSORGAN
är sedan många år LAHOLMS TIDNING
Lokaltidningen studeras alltid noggrant, och en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta när Ni gör upp Edra annonsplaner!

LAHOLMS TIDNING

MÅNDAGEN DEN 16 JANUARI 1956

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarerar med TS-kontrollerade siffror en ständigt stigande upplaga.

Allsvenskan

AIK—Majorna	22—22
Heim—Kristianstad	16—17
IFK Malmö—Örebro SK	16—21
Västerås IK—Karlskrona	13—17
Ystad—Baltichof	20—14

Örebro	12	9	0	3	211—151	18
Ystad	11	8	1	2	185—149	17
Kristianstad	11	8	0	3	240—197	16
Karlskrona	11	8	0	3	185—156	16
Heim	11	6	2	3	194—177	14
Majorna	11	4	2	5	183—180	10
AIK	11	4	2	5	192—212	10
IFK Malmö	11	3	0	8	201—218	6
Baltichof	11	1	1	9	145—215	3
Västerås IK	12	0	2	10	194—275	2

Div. II södra

IF 43—Jönköpings BK	23—11
Hallby—Vinco	14—9
KA 2—Wargo	27—16
Näsby—Drott	20—15
Trelleborg—Växjö BK	19—14

IF 43, Lund	13	11	0	2	251—185	22
KA 2	14	9	0	5	252—211	18
Malmö BI	12	7	1	4	195—190	15
Hallby	12	7	0	5	162—151	14
Drott	13	4	3	6	207—208	11
Vinco	13	4	3	6	216—233	11
Trelleborg	13	5	1	7	208—228	11
Wargo	13	5	1	7	209—232	11
Jönköping	12	4	2	6	169—188	10
Växjö BK	13	5	0	8	205—248	10
Näsby	12	4	0	8	206—209	8

Div III Halland

Orion—Örnen	20—13
Polisen—Göta	13—20
ÄRK—Hylte	12—10

IS Orion	10	8	1	1	153—123	17
Vikingarna	10	8	0	2	222—158	16
Örnen	10	7	0	3	167—169	14
F 14	10	5	1	4	169—158	11
Sierra	10	5	0	5	183—173	10
Polisen	10	5	0	5	171—179	10
Göta	11	3	1	7	186—207	7
HBP	10	3	1	6	180—203	7
Hylte	11	3	0	8	142—157	6
ÄRK	10	2	0	8	139—185	4

Italienska ligan

MILANO (TT—Reuter)

Söndagens matcher i italienska fotbollsligan lämnade följande resultat:

Fiorentina—Sampdoria	0—0
Genoa—Lazio	3—3
Inter—Triestina	0—0
Lane Rossi—Napoli	0—0
Novara—Atalanta	2—1
Pro Patria—Juventus	2—2
Roma—Bologna	2—0
Spal—Padova	2—0
Torino—Milan	1—1

Bordtennis

Division I

Göta—Wirgo	6—1
Djurgården—Falkenberg	6—3
Hammarby—Falkenberg	6—0

Tre orienteringsledare gick Thore Thorsson ordförande

Få årsmöten är så givande som Hallands orienteringssektions. Ombuden brukar inte vara rädda för att sjunga ut och så var inte fallet i söndags heller när det 17:e årsmötet hölls på Grand Hotell i Falkenberg. Redan före årsmötet hade tre av ledamöterna i sektionens styrelse aviserat sin avgång och dessa stod fast vid sitt beslut. De tre nya ledamöterna blev Olle Johansson, Falkenberg, H. Edvinsson, Halmstad, och Evy Garsell, Varberg ,efter Gunnar Gustavsson, Halmstad, Håkan Blommegård, Hyltebruk, och Kurt Pehrson, Varberg.

Till ny ordförande efter Blommegård valdes förutvarande sekreteraren Thore Thorsson som troligen även får fungera som korresponderan- sekreterare.

Förhandlingarna leddes av bundets representant, Axel Nilsso Det växlades skarpa repliker mellan Hasse Gustavsson å ena sidan, förande I 16:s talan, och den avgående ordföranden Håkan Blommegård å andra sidan, försvarande styrelsens åtgärder som inte alls fallit Hasse i smaken. Vad Hasse klankade på var dels att två I 16-löpare — Stig Jönsson och han själv — blivit utlämnade i pressen för stark kritik för att de inte ställt upp utan att anmäla förhinder i femdistriktsmatchen förra våren. Hasse påstod att de aldrig var kallade, han visste att hans broder avsänt brev från Halmstad men det hade aldrig kommit de båda löparna tillhanda. Hasse ansåg att styrelsen skulle undersökt det rätta förhållandet och meddelat pressen detta. Blommegård blev givetvis inte svaret svaret skyldig varken i denna fråga eller när Hasse senare kritiserade styrelsens uttagning av lagen till SM-budkavlen. Även om Hasse nog sköt över målet så skall han ha en ärlig honnör för att han sjöng ut med vad han ville ha sagt.

Sedan återgick mötet till mera lugna förhandlingar. Styrelsens arbetsplan för kommande året godkändes enhälligt liksom årsberättelsen.

Från I 16 och Laholm förelåg motioner om att lag-DM för seniorer samt DM skall arrangeras endast på en bana. Mötet ansåg dock att man skulle fullfölja de två prövoår som man förra året beslutade med två seniorbanor och inget lag-DM. Motionerna bordlades till nästa årsmöte.

Till styrelse valdes Thore Thorsson ,ordf., Evy Garsell, H. Edvinsson, Olle Johansson och Nils Stenström. Orienteringsombudsman: Gustav Claesson, Varberg. Rekryteringsombud: Bror Ginsthammar, Ljungby. Damkonsulent: Evy Garsell.

Till ombud vid Svenska Orienteringsförbundets och Hallands idrottsförbunds årsmöten utsågs Thore Thorsson.

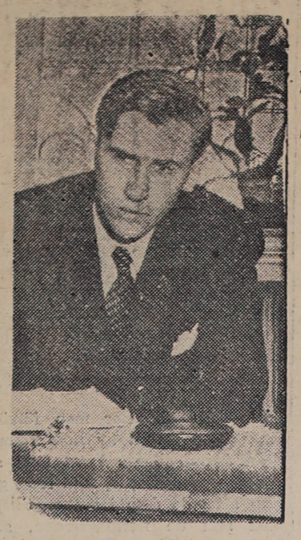

...ds nye orienteringsordförande.

Arbetsplan

Under förutsättning av ekonomiskt bidrag från SOFT planeras en regional, västsvensk tvådagarskurs till den 2—3 juni i Frillesås. Det är avsett att vid kursen behandla dagens stora debattämne med distrikts- och föreningsledare. Kursens motto skulle bli: "Nya linjer inom orienteringen". Antalet kursdeltagare måste begränsas till 30—40. Följande distrikt beräknas antagligen: Skåne, Småland, Västergötland, Göteborg, Dalsland, Bohuslän och Halland.

Ett ungdomsläger med deltagare i åldern 12—16 år kommer att anordnas i juli månad under fem dagar. Lägerchef blir Bror Ginsthammar och flickavdelningen kommer närmast att sortera under Bernice Antonsson.

I början av mars komma vissa föreningar inom områden av länet utan orienteringsidkande förening att inbjudas till en träff på en central plats i länet. Detta betyder att man följer upp en bearbetning som man följer uppsedan flera år sket från styrelsens sida.

Edsbyn är fortfarande obesegrat

STOCKHOLM (TT).

Edsbyn är nu enda lag i bandyns division I-serier utan poängförlust. Det satt dock hårt åt mot Västanfors på söndagen, och segern fick skrivas så knapp som 4—3. Norrgruppen i övrigt bjöd inte på några större sensationer, även om man kanske hade väntat att Skutskär på hemmaplan skulle kunna besegra nykomlingarna Ljusdal, som nu gjorde sin andra match på lika många dagar. 3—1 till Ljusdal visar dock att hälsingelaget snabbt repade sig efter lördagsförlusten mot Hammarby. Hammarby fortsatte segerraden av bara farten och vann klart inför 5,001 personer på Stadion över Sandviken med 3—0. Gula faran, Forsbacka, fortsätter kräftgången och förlorade nu med 2—3 mot Bollnäs. En poäng har Forsbacka skrapat ihop och ligger på sista plats. Bollnäs behöll sin andra plats i norra gruppen, två poäng efter Edsbyn, som har 8, följt av Hammarby (5) och Ljusdal (5).

Svenska mästarna Örebro övertygade inte heller på söndagen utan fick endast **oavgjort 2—2** mot jumbolaget i **södra gruppen**, Askersund, som nu tog **sin första** poäng. I Karlstad var **ställningen i** matchen Göta—AIK 2—2 **i halvtid,** och båda lagen gjorde **två mål efter** pausen, varmed Göta **fick vidkännas** sin första poängförlust **för** säsongen. Enpoängsledningen före Lesjöfors behölls dock, ty baronlaget fick endast oavgjort mot nyuppflyttade Hälleforsnäs. Nässjö vann hemma över Slottsbron med 4—3 efter att ha legat under med 1—2 i halvtid. Slottsbron drogs därmed in i kösträiden. Laget har nu tre poäng mot Hälleforsnäs två och Askersunds enda.

Norra

Edsbyn—Västanfors	4—3
Forsbacka—Bollnäs	2—3
Hammarby—Sandviken	3—0
Skutskär—Ljusdal	1—3
Hammarby—Ljusdal	5—2 (lörd.)

Edsbyn	4	4	0	0	18—10	8
Bollnäs	4	3	0	1	12—10	6
Hammarby	4	2	1	1	11— 6	5
Ljusdal	4	2	1	1	11—10	5
Skutskär	4	1	1	2	9—10	3
Sandviken	4	1	0	3	7—11	2
Västanfors	4	0	2	2	9—12	2
Forsbacka	4	0	1	3	6—14	1

Södra

Göta—AIK	4—4
Nässjö—Slottsbron	4—3
Hällelforsnäs—Lesjöfors	3—3

TILL OLYMPIADEN

...en Andersson, Bofors skridskoklubb, Karlskoga. Född den 21/8 21 i Karlskoga. Tekniker. Bästa placering i SM trea på 5,000 mtr och 10,000 mtr 1955.

Olle Dahlberg, Kiruna IFK, Kiruna. Född den 4/10 1928 i Sollefteå. Gruvpolis. Tvåa på SM 5,000 och 10,000 mtr 1955. Bosatt på Föraregt 44 D i Kiruna.

...Gunnar Schölin, Sandarnas Sport- och Idrottsförening, Sandarne. F. den 9/3 1924 i Sandarne. Byggnadsarbetare. Kom tia på VM 1955 samt fyra på NM samma år. Bosatt i Sandarne.

Gunnar Ström, Eskilstuna IK, Fskilstuna. Född den 7/10 1930 i Eskilstuna. Elektriker. Deltog i OS 1952. Tvåa på NM och sjua på EM 1955. Tolva på VM 1954. 2 SM i stafett.

VEINGE FÖLL MED 9–1 I TORUP

De halländska bandyserierna har svårt att komma igång. Även på söndagen var vädergudarna ogynnsamt inställda mot bandylirarna och det var endast Torup som kunde bjuda på spelduglig is.

Torup vann samtliga tre matcher som spelades. A-laget tvålade till Veinge med 9—1 i div. I medan B-laget höll sig till mera blygsamma 3—0 över Veinge B. Juniorerna slutligen vann med 2—1 över Oskarström.

Sune Larsson spurtbesegrade Stig Gunnarsson

VÄSTERÅS (TT)

Sune Larsson, IFK Mora, körde den sista av de tre sjukilometerrundorna i Västeråsloppet på söndagen snabbast och lyckades därmed passera ledande Stig Gunnarsson, Lycksele, med fem sek.

Resultat, 20 km.: 1) Sune Larsson, Mora, 1,19,16, 2) Stig Gunnarsson,ä Lycksele, 1,19,21, 3) Arthur Olsson, Malung, 1,20,20, 4) Sture Grahn, Lycksele, 1,20,42.

MONOLITRENNET

blev ingen framgång för de svenska skidlöpare. som deltog. Bästa svensk blev Bengt Strömsten som slutade som nr 10 med tiden 57,34, medan segrande norrmannen Knut Myhre hade 55,47.

1) Knut Myhre, Norge, 55,47, 2) Hallgeir Brenden, Norge, 55,52, 3) Oddmund Jensen, Norge, 56,52, 4) Tapio Mäkelä, Finland, 57,00, 10) Bengt Strömsten, Sverige, 57,34, 12) Gunnar Samuelsson, Sverige, 57,59, 14) Henriq Boström, Sverige, 58,15, 22) Inge Limberg, Sverige 59,15.

ALLSVENSKA ISHOCKEYN

STOCKHOLM (TT)

Trots en 7—3-seger över serieegrande Leksand på söndagen blir Göta nedflyttat till ishockeyns division II och följs från norrgruppen av Surahammar. Gävle och Skellefteå som också hotades av nedflyttningsspöket, vann sina matcher mot Hammarby resp. Surahammar med 4—1 och kom därmed på 10 poäng mot Götas 9.

Södra gruppen är ännu slutspelad, men det är redan klart, att MP och IFK Norrköping flyttas ner.

3.000 såg ROYAL AIR FORCE lida nederlag i Sporthallen

HALMSTAD:

Det engelska boxarlaget Royal Air Force drog nytt publikrekord vid boxningstävlingar i Halmstad på söndagen. Det gamla rekordet som sattes vid pressmatchen i handboll löd på 2,025 och det nya rekordet blev 3,012. Tävlingarna var av blandad art. Halmstadlaget förstärkt med västsvenska boxare vann med 6—4 över engelsmännen, men boxningen som presterades var inte av högre klass. Europamästaren Bruce Wells hade en svår pers mot Sjölins ersättare Sören Danielsson från Stockholm. Stockholmaren forcerade i sluggerstil och landade med åtskilliga hårda slag på engelsmannens ansikte och kropp, och denne blev märkbart berörd. Trots att stockholmaren i poängläge låg något före fick engelsmannen segern med 2—1.

Flugvikt: Roland Johansson, Halmstad—John McGeogh, England, 2—1. Bantamvikt: Verner Wasén, Göteborg—OwenO'Reillly, England, 2—1. Fjädervikt: L. Binnberg, Halmstad —Dai Merchant, England, 3—0. Lättvikt: Bob Woddén, England—Per Gunar Hallberg, Halmstad, teknisk knockout i andra ronden. Lätt weltervikt: Evert Högberg, Göteborg—J. Curnock, England. Matchen bröts efter första ronden, då tävlingsläkaren ansåg båda boxarna vara ur stånd att fortsätta. Högberg fick segern med 3—0 efter första rondens protokoll. Weltervikt: Tony Woodward, England, Kurt Johansson, Värnamo, 2—1. Lätt mellanvikt: Fred Cross, England—Jack Andersson, Halmstad, tekn. knockout i andra ronden. Mellanvikt: Bruce Wells, England—Sören Danielsson, Stockholm, 2—1. Lätt tungvikt: Stig Johansson, Lidköping—Peter Spearman, England, 3—0. Tungvikt: Thörner Åhsman, Göteborg—John Chapman, England, 2—1.

Rätta tipset

Birmingham—Burnley	1—2	2
Cardiff—Manchester C	4—1	1
Chelsea—Sunderland	2—3	2
Everton—Charlton	3—2	1
Huddersf.—Wolverh.	1—3	2
West. Bromw.—Preston	3—2	1
Barnsley—Leicester		2
Hull—Stoke		uppskj.
Lincoln—Liverpool		uppskj.
Nottingham F—Bristol R.		X
Rotherham—Swansea		uppskj.
West Ham—Leeds		X
— — —		
Arsenal—Tottenham		2
Middlesbrough—Bury		2
Port Vale—Notts Co		1
Sheffield D—Doncaster		1
Brentford—Colchester		X
Coventry—Leyton O		1
Millwall—Gillingham		1
Reading—Bournemouth		2
Shrewsbury—Northampton		X
Southend—Exeter		1
Torquay—Newport		X
Watford—Norwich		X
Barrow—Accriton		1
Bradford—Tranmere		X
Carlisle—Gateshead		1
Chester—Darlinton		1
Crewe—Halifax		2
Rochdale—Chesterfield		uppskj.

Östensson i stället för Sven Lennart

Sven Lennart Svensson har lämnat återbud till landsskapsmatchen mellan Nordvästra Skåne och Halland i Halmstads Sporthall på onsdag.

I hans ställe spelar den som reserv nominerade Pelle Östensson, F 14.

Brottning

Div. II södra

Varb. Bois—Huskvarna AIK						9—7
Huskv. AIK	6	4	0	2	54—42	8
Skene BK	5	3	0	2	43—37	6
Varb. Bois	5	3	0	2	38—42	6
Varb. AIK	6	1	0	5	41—55	2

USA:s ishockeylag — vältrimmat gäng

BOSTON

Det amerikanska laget i ishockey som skall delta i Cortinas olympiska turnering har avslutat sina förberedelser. Walter Brown, den amerikanska ishockeyns välkände ledare, är synnerligen belåten med det uppnådda resultatet. Då kvalmatcherna började hade han 30 spelare på sin lista. Så småningom gallrade han och antalet minskades. Laget utmärker sig genom snabbt och rivigt spelsätt. Amerikanska experter varnar alla som vill lyssna: Det är lönlöst att underskatta amerikanerna, de är så pass bra att de kommer att ställa till förtret för alla motståndare. — AFP.

EM och VM år 1956

Listan på de internationella mästerskap som arrangeras under de olympiska året är diger:

17—31 jan. i Paris: EM i konståkning.

11—12 febr. i Oslo: VM i hastighetsåkning på skridskor.

15—19 febr. i Garmisch-Partenkirchen: VM i konståkning.

19 febr. i Luxemburg: VM i terrängtävling för cyklister.

2—11 april i Tokio: VM i bordtennis.

27—30 juni i Helsingfors: EM i tyngdlyftning.

23 juni—13 juli i St. Yon (Frankrike): VM i segelflygning.

6—10 juli i Aachen: VM i ridning

24—26 aug. i Tyskland (platsen ej bestämd): VM i handboll för damer.

30 aug.—2 sept. i Bled (Jugoslavien): EM i rodd för herrar.

25 aug.—2 sept. i Köpenhamn: VM på cykel.

30 aug.—12 sept. i Paris: VM i volleyboll.

15—16 sept. i London: VM i florettfäktning för damer

Manga svartippade tipsfignter — men Liverpool bör vinna lätt

I engelsk proffsfotboll är det ingen ovanlighet att en stjärnspelare efter avslutad karriär blir "playing captain" och tränare för en mindre klubb. Ron Burgess — tidigare skicklig halvback i Tottenham — har fört fram Swansea till en ledande position i div. II, sedan han lämnade den stora londonklubben, och det finns många liknande exempel. Att söka sig just till Swansea var förstås ett lyckokast av Burgess — ty finns det väl någon klubb i andra divisionen som har lyskraftigare stjärnor än walesarna? Där är främst innern Ivor Allchurch — en elegant bollekare, som många div. I-klubb försökt köpa. Där är också Ivors yngre broder, Len Allchurch samt Melvyn Charles, som är bröder till brittiska imperiets mest omskrivne spelare, landslagscentern Johnny Charles. Ypperliga spelare i förening med en skicklig klubbledning (Ron Burgess och managern Billy McCandless) — ja, frågan är väl, om inte den kombinationen räcker för avancemang till div. I.

Aston Villa—Chelsea. Aston Villa — som populärt kallas "Aristokraterna" från Birmingham — har inte rosat marknaden detta spelåret, men en poäng mot bortasvaga Chelsea bör det ändå kunna bli.

Charlton—Newcastle. Det finns all anledning gissa att Newcastle kommer att koncentrera sig på cupen, och detta ger Charlton en utsökt vinstchans.

Portsmouth—Arsenal. De blåblusade "sjömännen" från hamnstaden Portsmouth får ett knappt favorittips mot Arsenal — men ett kryss ligger lika nära till hands!

Preston—Manchester UTD. Sedan Manchester Utd åkt ur cupen med dunder och brak, blir laget dubbelt farligt i ligan. Mot Preston — ligans kanske sämsta hemmalag! — kan nog Manchester plocka hem två pinnar.

Sheffield Utd—Cardiff. Cardiffs skrämmande ineffektivitet på främmande plan ger Sheffield Utd en god möjlighet att bättra på sin darriga position.

Sunderland—Bolton. Sunderland anses i regel som ett säkert kort hemma i Roker Park — men efter katastrofen mot Newcastle (1—6 — och spelårets första hemmaförlust) — finns det anledning att revidera uppfattningen. Bolton tillhör dock inte "kanonerna" på bortaplan, så en poäng blir det väl för Sunderland. Minst.

Tottenham—Everton. I fjol fick Tottenhams "Hetsporrar" stryk av Everton, men hemma på White Heart Lane i London kan man mycket väl vända på steken och vinna.

Wolves—Blackpool. Dessa lag brukar stämman i en oviss uppgörelse, som vi försiktigtvis föredrar att tippa oavgjord.

Bury—Bristol City. Det här blir en svår uppgift för Bury, som dock har en prima strateg och speluppläggare i Stan Pearson — cupvinnare och målgörare på Wembley 1948, då han representerade Manchester Utd.

Liverpool—Leicester. Liverpool är alltid svårslaget på Anfield Road — och då laget har **chans till ligavinst** i år har väl **Leicester inte** "skuggan av en chans".

Plymouth—Lincoln. När Lincoln sålde centertalangen Andy Graver, fick klubben visserligen cirka 200.000 "som plåster på såren", men det kan ändå diskuteras om inte transfern **var** en dålig affär. Med Andy i **laget** skulle Lincoln haft en **chans till** uppflyttning — utan honom blir det för lite poäng på bortaplan. Mot Plymouth t. ex. får Lincoln kanske nöja sig med 1 poäng.

Swansea—Sheffield W. Se ingressen. Hemmaseger.

Kjellh

Veckans tips:

Aston Villa—Chelsea	x
Charlton—Newcastle	1
Portsmouth—Arsenal	1
Preston—Manchester U	2
Sheffield U—Cardiff	1
Sunderland—Bolton	x
Tottenham—Everton	1
Wolves—Blackpool	x
Bury—Bristol City	1
Liverpool—Leicester	1
Plymouth—Lincoln	x
Swansea—Sheffield W	1

— Veckans 32-raders system —

Aston Villa—Chelsea	1	×	1	1	×	×	×	1	1	×	×	1	1	1	×	×	×	1	1	1	1	×	×	1	1	×	×	×	×	1	1
Charlton—Newcastle	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	×	×	2	2	2	2	2	2
Portsmouth—Arsenal	1	2	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1
Preston—Manchester U		×	2	×	2	×	2	2	×		×	2	×	2	2	×		×	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2
Sheffield U—Cardiff	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	×	2	×	2	2	×	1	1	2	2	1	1	2	2
Sunderland—Bolton	1	×	1	×	×	1	×	1	1	×	×	1	1	×	1	2	1	2	1	2	1	2	1	×	2	×	2	2	×	2	1	2
Tottenham—Everton	1	2	1	1	2	2	1	1	×	1	1	×	1	×	×	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Wolves—Blackpool	1	×	1	1	1	×	×	×	1	1	1	2	2	1	1	2	2	×	1	×	1	×	×	1	×	×	1	×	×	1	×	×
Bury—Bristol City	1	2	1	1	1	1	1	1	1	×	×	×	1	1	1	×	×	×	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
Liverpool—Leicester	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	×	×	×	×	1	1	1	×	×	×	×
Plymouth—Lincoln	1	×	1	×	1	×	1	×	1	×	1	×	1	×	1	×	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Swansea—Sheffield W	1	—	1	1	1	1	1	1	1	×	1	×	1	×	1	×	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1–1 i Kings Cup Danmark–Sverige

KÖPENHAMN (TT — RB)

Sverige tog ledningen med 1—0 i finalen om Kings Cup i tennis, då Sven Davidson i första singelmatchen på söndagen besegrade Jörgen Ulrich med 7—5, 12—10, 6—1.

Danmark utjämnade till 1—1 genom att Kurt Nielsen slog Ulf Schmidt med 6—3, 6—2, 4—6, 6—4.

Brottarlaget mot Italien

Till brottningslandskampen i grekisk-romersk stil mot Italien i Eskilstuna den 23 januari har följande svenska lag tagits ut:

Flugvikt: Karl-Erik Andersson, Einghet, Bantamvikt: Edvin Vesterby, Djurgården. Fjädervikt: Gunnar Håkansson, Enighet. Lättvikt: Olle Anderberg, Örgryte. Weltervikt: Per Berlin, Eskilstuna. Mellanvikt: Rune Jansson, Örgryte. Lätt tungvikt: Karl-Erik Nilsson, Enighet. Tungvikt: Bertil Antonsson, Trollhättan.

Lagledare blir Robert Oksa och som svenska domare fungerar Bror Klinkowström, Eskilstuna, och Agne Johansson, Västerås, en norsk domare kommer också att inbjudas.

FUL UPPSYN

Joe Wilkins från Austin i Texas i USA sitter f. n. och småskrattar. I en fototävling, som utlysts av en tidskrift i New Orleans, vann han 10 000 dollar för "Amerikas dummaste ansikte". Han inkasserade prispengarna utan falsk blygsamhet, stämde därefter tidskriften i fråga och begärde 20 000 dollar i skadestånd, eftersom han ansåg sig vara förolämpad inför landets hela befolkning. Han vann faktiskt processen, då han kunde bevisa att hans hustru hade skickat det vinstbelönade fotot utan hans vetande.